

İlginç Biri: Sabetay Sevi

Sefarad (İspanya'dan kovulmuş yahudiler), Haham ve kabalist olan Sabetay Sevi 1626 – 1676 yılları arasında yaşamıştı. Uzun süredir beklenen Yahudi Mesih'in kendisi olduğunu öne sürmüş olan Sevi, Yahudi Sabetaycılık Akımı'nın da kurucusuydu.

İzmir'de doğan Sabetay Sevi'nin adı Satürn Gezegeni anlamına geliyordu. Yahudi geleneğinde Satürn en yüksek gezegen kabul ediliyordu ve "Satürn Saltanatı" adı verilen Mesih'in gelmesi inancına bağlanıyordu. **(sayfa 8'de)**

MAYIS/HAZİRAN 2015 / SAYI 52/53 www.atilim.edu.tr Atılım Üniversitesi Yayınları

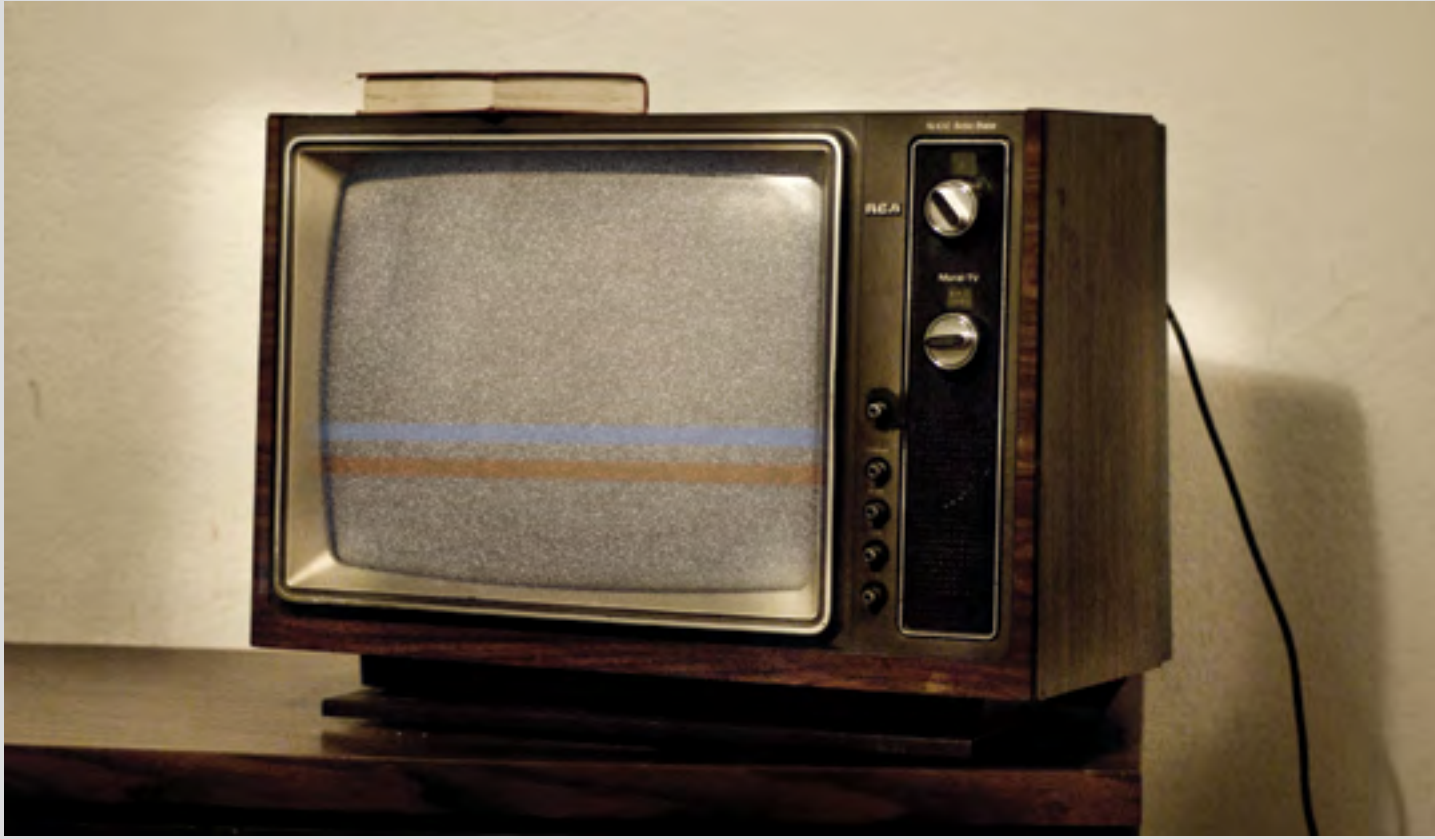
Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü 4. sınıf öğrencilerince yayına hazırlanır. Eğitim Amaçlıdır.

Ege'den Bir Çingene Efsanesi

Ancak ipek saçlarına taktığı yaban gülü her zaman yerinde dururdu. Onu, ne yattığında, ne dans ederken, ne de bir başka zamanda gülsüz gören olmamıştı. **(sayfa 14'de)**

Hayatımızı Eviren Araç: TELEVİZYON

Ebru ÖZKUL

Televizyon, icadından bu yana insanların kapılıp gittiği bir kutu. Kimimiz buna 'kara kutu' der, kimimiz de içinde saatlerce kaybolur. Savunucuları ise "evinde televizyon barındırmayanları da var," der. Televizyon insanları kendine bağlayan ve kafamızdaki-leri unutturan teknolojik bir buluş. İnsanlar akıllarındaki sorunlardan, mutsuz anlardan ya da tüm günün yorgunluğundan televizyon ile kurtulurlar. Bunun sebebi televizyonun unutturma özelliğine sahip oluşu.

(sayfa 5'te)

Anaerkil ve Ataerkil Toplum

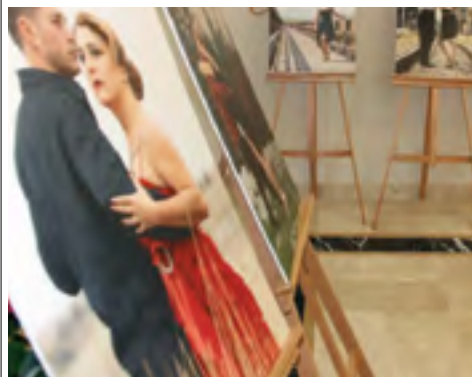
► Anaerkil ve ataerkil dönemler iki zıt dönemin çatışmasını ifade eder. Bu dönemin çatışmasını günümüzde mitolojik destanlarla görebiliyoruz. **(sayfa 9'da)**

Bir Gün

► Bazen en yakınımızdaki insanın bizim için ne kadar değerli olduğunu göremeyiz. Ama o insanı kaybettiğimiz zaman değerini anlarız. Bu kitap işte bu geç kalmışlıkları anlatıyor. **(sayfa 13'te)**

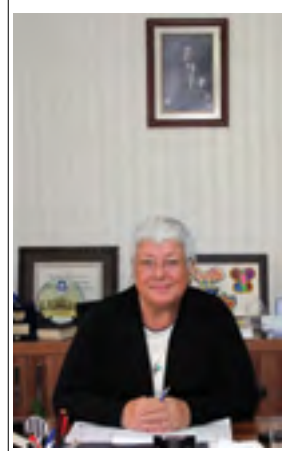
"Tango ve Kadın" Sergisi

► Arjantin Tango Dans Topluluğunun düzenlediği "Tango ve Kadın" temalı fotoğraf sergisinin açılışı 20 Nisan Pazartesi günü saat 12:30'da yapıldı. **(sayfa 3'te)**

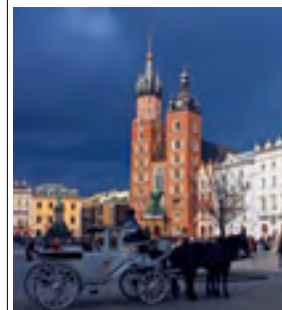
- Metin Yazarlığı Çalıştayı Tamamlandı **(sayfa 3'te)**
- Sızdırılmasın Diye Filmin Senaryosu Yakıldı **(sayfa 6'da)**
- Görme Engelliler İçin Giyilebilir Teknoloji **(sayfa 12'de)**
- Kanalizasyon Çamuru Milyonlarca Dolar Değerinde Altın İçeriyor **(sayfa 12'de)**
- Ankara'da Müzik: KIZIL ORDU KOROSU **(sayfa 15'te)**
- Doğamızı Paylaştığımız Bazı Canlıların Şu Özelliklerini Biliyor Musunuz? **(sayfa 18'de)**
- Isınan İklim Sistemi İçin Kanıtlar Artık Çok Net **(sayfa 20'de)**

Üstün Zeka" Değil, "Mutlu Zeka" Önemli

► Bu ay sizler için Lefke Avrupa Üniversitesi (LAÜ) Dr. Fazıl Küçük Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Öğretmenliği Bölüm Başkanı ve AADANEM Özel Gereksinimli Çocuklar Dayanışma Merkezi Kurucusu Prof. Dr. Ayşegül Ataman ile zeka, zeka testleri ve üstün yetenekli çocuklar hakkında söyleşi gerçekleştirdik. **(sayfa 10-11'de)**

Krakow

► Yurtdışında okuduğum dönemde, yakın arkadaşımınla beraber, birkaç günlüğüne Krakow'a gidelim dedik. İyi ki demişiz! Bu şehir bizi kendine hayran bıraktı. Krakow Polonya'nın eski tarihi başkentidir. **(sayfa 16'da)**

Geleceğe Atılım

Atılım Üniversitesi Pilotaj Bölümüne Öğrenci Alıyor

Geleceğini, en prestijli mesleklerden biri ile garantilemek ister misin? Peki; bir dünya vatandaşı olmak, özgürce uçabilmek ve o üniformayı üzerinde görmek...

Tüm bu hayallere Atılım Üniversitesi ile ulaşabilirsin. Atlantic Flight Academy (AFA) ile eğitim işbirliği yapan, Avrupa Havacılık Emniyet Ajansının Modüler Havayolu Nakliye Pilotu Lisansı standartlarında eğitim veren bir havacılık okulu ile Atılım Üniversitesi sana gökyüzünü vadediyor.

ATILIM ÜNİVERSİTESİ

Eskrim, Bowling ve Tenis Takımlarımızdan Büyük Başarılar

■ Güneş EVİTAN

Türkiye Üniversite Sporları Federasyonunun düzenlediği, Zonguldak'ta yapılan Eskrim Türkiye Şampiyonası, Ankara'da yapılan Bowling Türkiye Şampiyonası ile Antalya'da yapılan Tenis 2. Lig Turnuvasında takımlarımız büyük başarı gösterdi. Şampiyonalarda, eskrim takımımız Türkiye 1. si, Bowling takımımız Türkiye 3. sülurken, tenis takımımız da 63 takım arasından yenilgisiz 1. Lig'e yükseldi.

Metin Yazarlığı Çalıştayı Tamamlandı

■ Güneş EVİTAN

Bu yıl ikincisi düzenlenen ve 3 üniversiteden iletişim öğrencilerinin katıldığı Metin Yazarlığı Çalıştayı, örnek olay ve simülasyonlarla öğrencileri gerçek hayatta karşılaşabilecekleri vakalara hazırladı. Geleceğin reklam ve halkla ilişkiler yazar adayları, bilgi ve yeteneklerini Metin Yazarlığı Çalıştayı ile sınama imkanı buldu.

Bu yıl Atılım Üniversitesi İletişim Topluluğu tarafından düzenlenen çalıştay, 26, 27 Mart tarihleri arasında yapıldı. Atılım Üniversitesi öğrencilerinin yanı sıra Çalıştay'a Gazi ve Başkent Üniversitelerinden öğrenciler de katıldı.

Alaaddin Adworks, Strateji Direktörü Kaan Dönmez'in yürüttüğü Metin Yazarlığı Çalıştayı'nda ilk gün "reklamcılık", ikinci gün ise "halkla ilişkiler" metinleri konu edildi. Her iki günde de öğrencilerden, kendilerine dağıtılan farklı konulara, grup olarak, hem strateji hem de buna bağlı metinler üretmeleri istendi. Her grup tek tek sunumlarını gerçekleştirdikten sonra, yazılan metinler değerlendirildi, yorumlandı

ve en beğenilenler, Palme Kitapevi'nin hediye ettiği kitaplar ile ödüllendirildi.

Bu yıl katılımcı sayısını ikiye katlayan Metin Yazarlığı Çalıştayı, geleceğin iletişim profesyonellerine tavsiyelerle sona erdi. Çalıştayın mimarı Kaan Dönmez'e teşekkür plaketi ve katılan tüm öğrencilere Atılım Üniversitesi tarafından hazırlanan katılımcı belgeleri takdim edildi.

"Tango ve Kadın" Sergisi

■ Güneş EVİTAN

Arjantin Tango Dans Topluluğunun düzenlediği "Tango ve Kadın" temalı fotoğraf sergisinin açılışı 20 Nisan Pazartesi günü saat 12:30'da yapıldı. 20 Nisan-19 Mayıs 2015 tarihleri arasında Kadriye Zaim Kütüphanesi fuaye alanında sergilenen serginin koreografisi Doç. Dr. Hilal Şaşmazel'e ait. Serginin bir diğer özelliği de modellerin üniversitemiz topluluk üyelerinden ve üniversitemizde açılan Tango kursunda yetişen öğrencilerimizden olması. Serginin fotoğraf çekimleri ise Hayela Ajans'a ait. Sergi, farklı mekanlarda yapılan çekimlerle 1,5 yıl içerisinde tamamlandı.

Fat Chef 4 Liseler arası Yemek Yarışması

■ Güneş EVİTAN

Atılım Üniversitesi, Turizm ve Otel İşletmeciliği Bölümü tarafından, bu yıl dördüncüsü gerçekleştirilen Liseler Arası Yemek Yarışması "FAT CHEF 4" 17 Nisan Cuma günü Üniversitemizin spor salonunda gerçekleştirildi. Bu yemek yarışmasının amacı; Üniversitemizin "Gastronomi ve Mutfak Sanatları" programını hem liselere hem sektöre tanıtmak, gastronomi eğitimiyle ilgili olarak gençlerde bilinç oluşturmak ve sektör-üniversite işbirliğinde sektörün en önemli sorunlarından birisi olan "eğitime" dikkat çekmekti.

Yarışma öncesinde, spor salonuna her yıl olduğu gibi, bu yıl da mutfaklar kuruldu. Her lisenin üç öğrenciden oluşan bir takımla katıldığı yarışmada yer alan 18 lisenin öğrencileri, içeriği hakkında daha önce bilgi sahibi olmadıkları sepetlerden çıkan malzemelerle, bir saatlik süre içinde bu konuda herhangi bir eğitimleri olmadığı halde çok özel yemekler yaptı. Yarışmada yer alan liselerin performansları sektörün deneyimli profesyonel aşçıları ve gurmeleri tarafından değerlendirildi. Liseli genç şeflerin yaptığı yemekler yemeğin sunumu, yaratıcılık, lezzet, kullanılan süre, mutfak düzeni, hijyen kriterlerine göre değerlendirildi.

FAKÜLTE VE BÖLÜMLER

FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ

İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü

Matematik Bölümü

Mütercim Tercümanlık Bölümü

Psikoloji Bölümü

GÜZEL SANATLAR, TASARIM ve MİMARLIK FAKÜLTESİ

Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü

Grafik Tasarımı Bölümü

İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü

Mimarlık Bölümü

Moda ve Tekstil Tasarımı Bölümü

HUKUK FAKÜLTESİ

İŞLETME FAKÜLTESİ

Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü

İktisat Bölümü

İktisat Bölümü (Türkçe)

İşletme Bölümü

İşletme Bölümü (Türkçe)

Maliye Bölümü (Türkçe)

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

Uluslararası İlişkiler Bölümü

Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü

Turizm ve Otel İşletmeciliği Bölümü

MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ

Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

Bilişim Sistemleri Mühendisliği Bölümü

Bilişim Sistemleri Mühendisliği Bölümü
(UOLP-Incarnate Word)

Elektrik - Elektronik Mühendisliği Bölümü

Endüstri Mühendisliği Bölümü

Enerji Sistemleri Mühendisliği Bölümü

İmalat Mühendisliği Bölümü

İnşaat Mühendisliği Bölümü

Kimya Mühendisliği ve Uygulamalı Kimya Bölümü

Makine Mühendisliği Bölümü

Mekatronik Mühendisliği Bölümü

Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü

Otomotiv Mühendisliği Bölümü

Yazılım Mühendisliği Bölümü

SİVİL HAVACILIK YÜKSEK OKULU

Pilotaj Bölümü

Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği Bölümü

Uçak Elektrik-Elektronik Bölümü

Uçak Gövde-Motor Bakımı Bölümü

MESLEK YÜKSEK OKULU

(Uzaktan Eğitim Ön Lisans Programları)

Bilgisayar Teknolojisi ve Programlama

Turizm ve Otel İşletmeciliği

YÜKSEK LİSANS VE DOKTORA PROGRAMLARI

FEN BİLİMLERİ

ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

PROGRAMLARI

Bilgisayar Mühendisliği

Bilişim Sistemleri Mühendisliği

Elektrik ve Elektronik Mühendisliği

Endüstri Mühendisliği

İmalat Mühendisliği

İnşaat Mühendisliği

Kimya Mühendisliği ve Uygulamalı Kimya

Matematik

Mekatronik Mühendisliği

Metalurji ve Malzeme Mühendisliği

Tünelcilik ve Yeraltı Yapıları

Yazılım Mühendisliği

DOKTORA

PROGRAMLARI

Mimarlık

Mühendislik Sistemlerinin Modellenmesi ve Tasarımı

SOSYAL BİLİMLER

ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

PROGRAMLARI

Avrupa Birliği

Çeviribilim

e-MBA/İşletme Yönetimi

Finansman

İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı

İngiliz Dili ve Edebiyatı

Kamu Hukuku

Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi

MBA/İşletme Yönetimi

Sağlık Kurumları İşletmeciliği

Turizm İşletmeciliği

Uluslararası İlişkiler

Uygulamalı İktisat

Yerel Yönetimler

DOKTORA

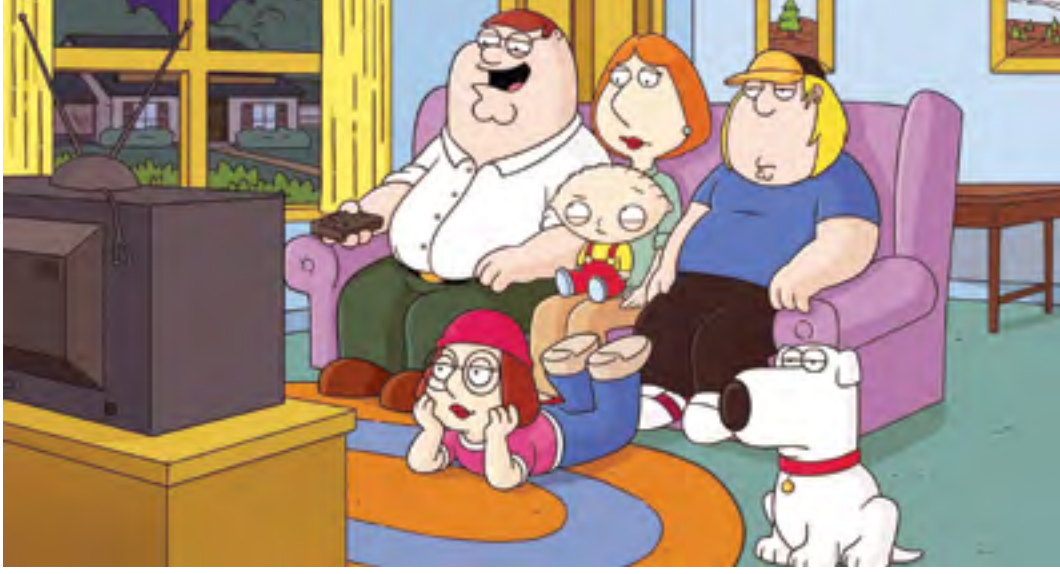
PROGRAMLARI

Genel İşletme

İngiliz Kültürü ve Edebiyatı

Politik Ekonomi

Hayatımızı Eviren Araç: Televizyon

Televizyon, icadından bu yana insanların kapılıp gittiği bir kutu. Kimimiz buna 'kara kutu' der, kimimiz de içinde saatlerce kaybolur. Savunucuları da var; evinde televizyon barındırmayanları da var. Televizyon insanları kendine bağlayan ve kafamızdakileri unutturan teknolojik bir buluş. İnsanlar akıllarındaki sorunlardan, mutsuz anlardan ya da tüm günün yorgunluğundan televizyon ile kurtulurlar. Bunun sebebi televizyonun unutturma özelliğine sahip oluşu.

Televizyon izleyen herkesin elbette bundan bir çıkarı var: Örneğin kimi televizyon izlerken aklındaki sorulardan kurtulur, kimi günün yorgunluğunu atar, kimi de merak duyduğu bir konu varsa onunla ilgili bir şeyler öğrenmeye çalışır. Çünkü televizyon içinde birçok şeyi barındırır. Farklı programlar ile herkesi kolayca kendine çekebilir. Çocuklar için, erkekler için, kadınlar için, müzik sevenler için, belgesel

sevenler için, yarışma sevenler için kısacası akla gelebilecek her türlü alanda bir şeyler aktarır o küçük kutu.

Televizyon artık öyle bir hale geldi ki; günlük yaşantımızı bile ona göre ayarlar olduk. Eğer sevdiğimiz bir program ya da dizi varsa günümüzü ona göre planlıyoruz. O saatler arasında başka bir odak noktamız bulunmuyor. Televizyonda, akşam izlemeyi sevdiğimiz bir şey varsa tüm gün onu bekliyoruz, ayrıca onu izlerken de başka hiçbir şeyle ilgilenmemeye çalışıyoruz.

Televizyon artık evdeki sesimiz de oldu. İlgilenmediğimiz bir şey olsa bile evde ses olması için açık bırakıyoruz televizyonu. Yokluğunda evde bir eksiklik varmış gibi hissediliyor. Zamanla ilgilenmediğimiz şeylerle ilgilenir hale geliyoruz. Ya da eğer evde televizyon açıksa başka kimsenin konuşması gerekmez. O zaman bizim yerimize de konuşuyordur! Hatta bazen orada

söylenenleri 'hı, hı, evet' ya da kafamızı salıyarak onaylıyoruz. Biraz abartırsak, yorulmamızı bile engellemiş olur.

Günümüzde televizyon tam bir bağımlılık. Ülkemizdeki televizyon alışkanlığına ilişkin verilere şöyle bir bakalım: İnsanların %84'ü her gün televizyon izliyor. En çok izlenen program türleri: Haberler ve haber programları. Haberlerin yanında en çok izlenmekten keyif alınan tür yerli diziler. Cinsiyete göre ayırdığımızda erkekler yerli dizilerden daha çok haber programlarını tercih ederken, kadınlar yerli dizileri izlemekten daha çok hoşlanıyor. Erkeklerin %40'ı, kadınların %38'i izleyecek bir şey bulamadıklarında; televizyonda karşlarına ne çıkarsa izliyor. Kadınların %50'si televizyonun başına oturmadan ne izleyeceği-ne karar veriyor.

Dünyada televizyon izleme günlük ortalaması 3 saat 12 dakikaya ulaşmış. İncelemede 2004'ten bu yana artış halinde olan ve bu tarihten beri 9 dakika artan ortalama televizyon izleme süresini ölçmek üzere, aralarında Hindistan, Irak ve Vietnam gibi ilk kez dahil edilen ülkelerin de bulunduğu 89 ülkede, 3 milyar potansiyel izleyicisi olan 2 bin kanalla ilgili veriler derlenmiş.

Kuzey Amerika günde 4 saat 40 dakika

■ Ebru ÖZKUL

ile televizyon izleme rekorunu elinde tutuyor, bunu 4 saat 34 dakika ile Ortadoğu izliyor. Avrupa'da 3 saat 32 dakika ile Almanya başta gelirken 30'dan fazla ücretsiz kanalla pazarın en büyük temsilciliğini yapıyor.

Çin, 2008'e göre 5 dakika daha ekleyerek günde 2 saat 38 dakika izleme oranı yakalamış.

Araştırmaya göre Türkiye, dünyada bir gün içinde ekran başında en çok zaman geçiren 8. ülke olmuş. Bu listede ilk sırada 5 saat 39 dakikayla Sırbistan yer alıyor. Günde ortalama 4 saat 17 dakika televizyon izleyen Türkler, Polonya, Meksika, İsveç ve Çin gibi ülkeleri bile geride bırakmış.

Televizyon izleme süreleri mevsimsel olarak da değişiyor. Kış aylarında televizyon izleme oranı en yüksek. Yaza doğru gidildikçe bu oran azalıyor. Elbette yaz aylarında insanların daha fazla sosyalleşmesi, televizyonda çoğu programa yaz nedeniyle ara verilmesi ya da sonlanması gibi çeşitli etkenler de belirleyici.

Özetle, tüm dünya televizyonun etkisi alanında ve altında. Hayatımızı, yaşayışımızı, alışkanlıklarımızı, düşüncelerimizi biçimlendiriyor ve ötesinde bizi yönetiyor ya da yönetilmemize aracılık ediyor.

PROVOST'UN KÖŞESİ
Prof. Dr. Hasan U. Akay - Atılım Üniversitesi
hakay@atilim.edu.tr

Sevgili Öğrencilerimiz,

2015 Bahar dönemi final sınavlarının yaklaştığı bu günlerde sizlere final sınavlarınızda başarılar, yakında mezun olacağınızda da hayat boyu başarı ve mutluluklar diliyorum. Mezunlarımızın bizi gittikleri yerlerde en iyi şekilde temsil edeceklerine inanıyor ve kendilerinden Üniversitemiz ile bağlarını korumalarını ve Kariyer Planlama ve Mezunlarla İlişkiler Ofisimiz (<http://cpa.atilim.edu.tr/>) ile bağlantıyı ihmal etmemelerini öneriyorum. Genç ve aktif bir dernek olan Mezunlar Derneğimiz ile (<http://www.atilim-med.org.tr/>) ilişkilerini hayat boyu sürdürmelerini temenni ediyorum.

Teknolojinin hızla gelişmesi ve küresel ekonominin gereksinimleri nedeniyle rekabet gücünüzü artırmak için günümüzde hayat boyu eğitimin önemi hergün daha artmaktadır. Mezunlarımızın bir işe girse de girmeseler de yüksek lisans ve doktora gibi lisansüstü programlara başvurmayı düşünceleri her zamankinden daha önemli olmuştur. Küresel ekonominin yarattığı çetin rekabet nedeniyle lisansüstü dereceler sizlere iş dünyasında ayrıcalık kazandıracak ve daha fazla başarı yolları açacaktır. Üniversitemizde mevcut çok sayıda lisansüstü programlar ve sağlanan burs ve proje olanakları konusunda Fen Bilimleri

ve Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüklerimizden bilgi alabilirsiniz. Lisansüstü programlara hazırlanmaya erken başlamanız ilerideki başarı düzeyinizi önemli derecede artıracaktır.

Önümüzdeki ay bir kısmınız yaz döneminde ders alacaksınız. Yazın bizimle birlikte olacıklara yaz dönemine şimdiden hoş geldiniz diyerek çalışmalarının başarılı geçmesini diliyorum. Bazılarınız yaz stajı yapacak, mesleğinizin gerçek hayattaki uygulamalarını göreceksiniz, çok şeyler öğreneceksiniz, değerli deneyimler kazanacaksınız ve Üniversitemizi değişik sektörlerde temsil edeceksiniz. Hepinize şimdiden üstün başarılar diliyorum. Bir kısmınız Erasmus programı aracılığıyla veya kendi girişimlerinize yurtdışında staj yapacak veya bir üniversitede değişim programına katılacaksınız. Böyle bir deneyimin sizin için çok değerli olacağı kanısındayım, zira yurtdışında iken, belki yurdumuzu özleyeceksiniz, ama başka kültürleri öğreneceksiniz, İngilizce'nizi geliştireceksiniz, hergün yeni şeyler öğreneceksiniz. Döndüğünüzde deneyimlerinizi bizlerle paylaşacağınızı umuyorum. Eski ve mevcut Erasmus öğrencilerinin http://video.atilim.edu.tr/categories/video/Erasmus_Program adresli sayfada İngilizce olarak hazırladıkları videolar ilginizi çekebilir. Videolarda, programa katılanlar kazandıkları

deneyimlerinin ne kadar değerli olduğunu, program süresince ne kadar çok yeni şeyler öğrendiklerini ve ne kadar çok eğlendiklerini dile getirmektedir.

Bidığınız gibi Lisans Araştırma Projeleri Programı LAP, Üniversitemiz öğrencilerinin araştırmacı öğretim elemanlarımızın yönetiminde bir ekip halinde araştırma projeleri yürütmelerini destekleyen bir programdır. Öğrenci gelişimini hedefleyen önemli programlarımızdan biri olan bu programın amacı Üniversite'de araştırma kültürünü zenginleştirmek, öğrencilere lisans seviyesinde araştırma zevki aşlamak, yaratıcılık ve girişimciliklerini desteklemek ve onlara takım çalışması deneyimleri kazandırmaktır. Bu yıl LAP projelerinde çalışan öğrencilerimiz öğretim elemanlarımızın danışmanlığında takımlar halinde yaptıkları projelerini 22 Mayıs günü öğretim elemanlarına ve öğrencilere hazırladıkları posterlerle LAP Şenliği'nde sunacaklar. Gelecek akademik yıl bu programda çalışmak isteyenleriniz Eylül ayı ortalarına doğru <http://argeda.atilim.edu.tr/lap> adresli web sayfasını takip ederek proje isimlerini ve başvuru tarihlerini öğrenebilirsiniz.

Bu yıl Atılım Üniversitesi'nin İz Bırakan 50 Öğrencisi Programı'na seçilen öğrenciler 8 Mayıs'ta belli oldu. Seçilen öğrencilerin listesi <http://izbirakan50ogrenci.atilim.edu.tr>

<http://izbirakan50ogrenci.atilim.edu.tr> adresli web sayfasında duyuruldu. Programa seçilen öğrenciler için 15 Mayıs akşamı ailelerinin de katılacağı bir ödül töreni düzenlenmiştir. Akademik başarılarının yanı sıra ders dışı faaliyetlerde topluma ve üniversiteye hizmet vermiş, sportif, sanatsal, kültürel, girişimcilik ve araştırma faaliyetlerinde bulunmuş öğrencilerimizi tanımak ve tanıtmak amaçlı bu programa seçilen öğrencilerimizi kutluyor, başarılarının devamını diliyoruz. Başarılı öğrencilerimizin sayısı arttıkça ve başarıları duyuldukça, diplomalarının değeri daha da artacaktır. Geçen yılın İz Bırakanları ile <http://izbirakan50ogrenci.atilim.edu.tr/> 2014-iz-birakanlari adresli web sayfasında tanışabilir, ödül töreni videosunu da <http://izbirakan50ogrenci.atilim.edu.tr/2014-iz-birakanlar-video> adresli sayfadan izleyebilirsiniz.

Gördüğünüz gibi Üniversitemizde sizlere odaklı çeşitli çalışmalar yürütülmektedir, hepsi sizlerin gelişimi ve daha iyi eğitim görmesi içindir. Öğrenci odaklı programlarınızın isim ve özelliklerini <http://www.atilim.edu.tr/ogrenci-programlari> adresli sayfadan inceleyebilirsiniz.

Gelecek sayıda başka gelişmeleri görüşebilmek ümidiyle sizlere başarı, sağlık ve esenlik dileklerimi sunuyorum.

Sızdırılmasının Diye Filmin Senaryosu Yakıldı

■ Güneş EVİTAN

Yenilmezler: Ultron Çağı'nın (Avengers: Age of Ultron) oyuncularını, internette sızdırılma tehlikesine karşı, filmin senaryosunun, çekilen bölümlerinin her gün kesilerek veya yakılarak imha edildiğini söyledi.

Filmin ABD'li oyuncusu Elizabeth Olsen, bilgisayar korsanlarına ve son zamanlarda ki sıkça rastlanan sızdırılma olaylarına karşı sıkı güvenlik önlemleri alındığını belirterek "Çok komikti. Her gün bize verilen sayfalar yakılıyordu veya kesilerek atılıyordu. Eve götürmemize kesinlikle izin verilmiyordu" dedi.

İngiliz oyuncu Paul Bettany ise oyunculara senaryonun hiçbir zaman e-postayla gönderilmediğini söyleyerek, son zamanlarda çok fazla yaşanan sızdırılma skandallarına karşı yapım ve yönetmenin aldığı sıkı önlemlerden bahsetti. Bettany, "Senaryo güvenlik görevlisi eşliğinde gönderildi ve tweet atamam için her sayfasının üzerinde bir isim yazıyordu" dedi.

Facebook'un Nüfusu Çin'i Geçti

■ Güneş EVİTAN

Facebook, geçen yılın son çeyreğine ait verileri açıkladı. Verilere göre, dünyanın en kalabalık ülkesi artık Facebook. 2014 yılının son çeyreğine ait verileri açıklayan Facebook, yüzde 2,27 büyümeyle 1,35 milyar kullanıcı sayısına ulaştı. Şirket bu büyüme oranıyla 2014'ün son çeyreğinde toplam 3,85 milyar dolar gelir, 701 milyon dolar net kar elde etti ve 1,35 milyar aktif kullanıcı ile Çin'in nüfusunu geçti. 1,35 milyar aktif kullanıcı son bir ayda en az bir kere giriş yapmış kişileri kapsıyor.

Kafa nakli mümkün mü?

■ Güneş EVİTAN

İtalyan cerrah Sergio Canavero, kafa nakli konusundaki engellere çözüm bulunduğunu 2013'te Torino Gelişmiş Modülasyon Grubu'nun toplantısında açıklamıştı. Canavero ilk nakli 2017'de yapabileceğini iddia etti. Beyin ölümü gerçekleşen bir donörden sağlanan sağlam vücudu, felç veya ALS gibi hastalıklar nedeniyle bedenini kullanamayan hastanın kafasıyla birleştirmeyi planlayan Canavero, çalışmasının ayrıntılarını haziranda ABD'de düzenlenecek bir konferansta açıklayacak ve destek isteyecek. Eğer ameliyat başarılı olursa, tekerlekli sandalyeye mahkum olan hastalar ve omurilik yaralanmaları nedeniyle felçli kalanlar sağlam bedenlere sahip olacak; hareket edebilecek.

Canavero, kafa naklinin maymunlarda yapıldığını, şimdi sıranın insanlarda olduğunu vurguladı. Canavero, kullanacağı tekniği şöyle anlattı:

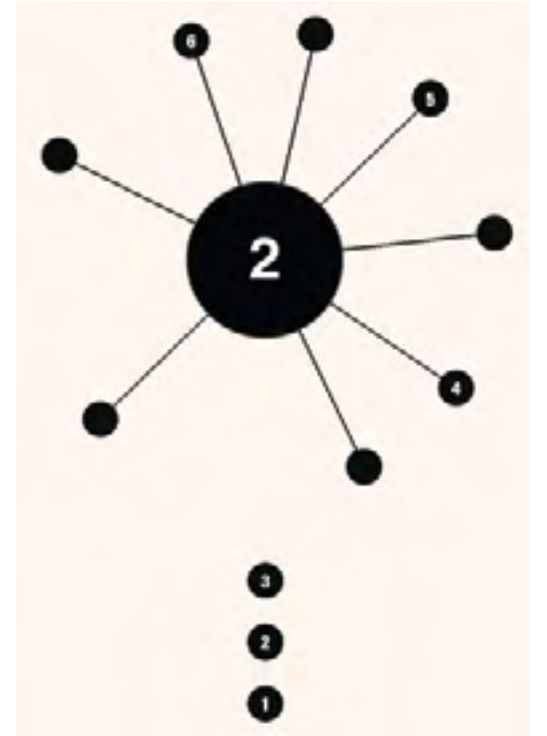
"Hücrelerin oksijensiz halde daha uzun süre yaşayabilmeleri için operasyon öncesinde, donörün vücudunun ve alıcının kafasının ısısı düşürülecek. Donörün ve alıcının kafaları aynı anda kesilecek. Önce boyun etrafındaki dokular kesilecek. Ana damarlar küçük tüpler kullanılarak birbirine bağlanacak, sonra 2 kişinin de omurilikleri kesilecek. Daha sonra hareket kabiliyetini kaybetmeyen ancak beyin ölümü gerçekleşen kişinin bedeniyle, bedeni hasarlı kişinin kafası birleştirilecek. Bunu yapmak için alıcı ve vericinin omuriliklerinin uçları poli etilen glikol adlı maddeyle yapıştırılacak. Sonraki aşamada ise kaslar ve damarlar dikilecek."

WhatsApp'ın rekorunu kıran oyun

■ Güneş EVİTAN

Google Play Store'da en fazla tercih edilen uygulama "aa" isimli oyun oldu. Akıllı telefon kullanıcıların en çok indirdiği uygulamalardan biri olan "aa", WhatsApp'ı geçtiğimiz hafta geride bıraktı. Son derece sürükleyici olan "aa" oyunu, insanları kolayca bağımlı haline getirebiliyor.

Kendi etrafında dönen bir yuvarlağa size verilen sayı çubuklarını birbirlerine temas ettirmeden saplamaya çalıştığınız bu oyunda seviyeleri geçtikçe dairenin dönme hızı, çubukların sayısı ve dairenin dönüş yönü gibi unsurlar değişebiliyor. Oyun her geçen bölümde daha da zorlaşıyor. Bu oyun, sürükleyici olmasının yanı sıra oyuncularının da sinirlerini bir hayli bozuyor.

"Lan" artık hakaret

■ Güneş EVİTAN

Günlük yaşamda sıkça söylenen "lan" kelimesi artık hakaret. Yargıtay bu sözün hakaret olduğuna ve hapis cezası verilmesi gerektiğine karar verdi. "Lan" kelimesi, çok sayıda hakaret davası nedeniyle Yargıtay'ın gündemine gelmişti.

Hakaret davalarına bakan Yargıtay 4'üncü Ceza Dairesi bu davalarda, lan sözünü, "kaba ve rahatsız edici" olarak kabul etti. Ancak bu kez konu ceza davalarındaki son karar yeri olan Ceza Genel Kurulu'nda görüşüldü ve "bu söz hakarettir" kararı verildi.

Atılım Üniversitesi

2015 Tercih ve Tanıtım Günlerine Davetlimizsiniz

27 Haziran – 15 Temmuz tarihleri arasında hafta sonları da dahil olarak gerçekleştirilecek Tercih ve Tanıtım Günlerine katılarak,

- Profesyonel rehberlerden tercih desteği alabileceksiniz,
- Kurumsal İletişim Müdürlüğü uzmanları tarafından üniversitenin sunduğu imkanları öğrenebileceksiniz,
- Akademisyenler ile tanışıp bölümler hakkında bilgi alabileceksiniz,
- Öğrencilerimiz ile tanışıp sohbet edebileceksiniz,
- Yerleşkeyi gezme imkanı bulabileceksiniz.

Daha pek çok olanaktan faydalanmak için Atılım Üniversitesi Tercih ve Tanıtım Günlerine bekliyoruz.

Ücretsiz Servisler

ŞEHİRDEN HAREKET

09:30	AKKÖPRÜ
09:35	AŞTİ
09:40	UFUK ÜNİV.
09:45	100.YIL KÖPRÜSÜ
09:50	DİKMEN KAVŞAĞI
10:15	ATILIM KAMPÜS

ŞEHİRDEN HAREKET

09:30	TUNUS
09:35	HOŞDERE
09:50	TURAN GÜNEŞ
10:00	TRT-PANORA
10:15	ATILIM KAMPÜS
10:15	ATILIM KAMPÜS

ÜNİVERSİTEDEN HAREKET

12:30	ATILIM KAMPÜS
	DİKMEN KAVŞAĞI
	100.YIL KÖPRÜSÜ
	UFUK ÜNİV.
	AŞTİ
	AKKÖPRÜ

ÜNİVERSİTEDEN HAREKET

12:30	ATILIM KAMPÜS
	TRT-PANORA
	TURAN GÜNEŞ
	HOŞDERE
	TUNUS

ŞEHİRDEN HAREKET

09:30	AKKÖPRÜ
09:35	AŞTİ
09:40	UFUK ÜNİV.
09:45	100.YIL KÖPRÜSÜ
09:50	DİKMEN KAVŞAĞI
10:15	ATILIM KAMPÜS

ŞEHİRDEN HAREKET

13:30	TUNUS
13:35	HOŞDERE
13:50	TURAN GÜNEŞ
14:00	TRT-PANORA
14:15	ATILIM KAMPÜS

ÜNİVERSİTEDEN HAREKET

16:30	ATILIM KAMPÜS
	DİKMEN KAVŞAĞI
	100.YIL KÖPRÜSÜ
	UFUK ÜNİV.
	AŞTİ
	AKKÖPRÜ

ÜNİVERSİTEDEN HAREKET

16:30	ATILIM KAMPÜS
	TRT-PANORA
	TURAN GÜNEŞ
	HOŞDERE
	TUNUS

Çalışma Saatleri

Hafta içi: 09.30 – 17.30 / **Hafta Sonu:** 10.00 – 17.00

İletişim: 0.312 586 81 90 – 81 91 – 81 92 – 81 93 – 81 94

Ayrıntılı bilgi için: www.atilim.edu.tr

Atılım Üniversitesi Yerleşkesi Kızılcaşar Mahallesi İncek Gölbaşı/Ankara

İlginç Biri: Sabetay Sevi

■ Ali Mert CESUR
Atılım Haber Gönüllüsü

Sefarad (İspanya'dan kovulmuş yahudiler), Haham ve kabalist olan Sabetay Sevi 1626 – 1676 yılları arasında yaşamıştı. Uzun süredir beklenen Yahudi Mesih'in kendisi olduğunu öne sürmüş olan Sevi, Yahudi Sabetaycılık Akımı'nın da kurucusuydu.

İzmir'de doğan Sabetay Sevi'nin adı Satürn Gezegeni anlamına geliyordu. Yahudi geleneğinde Satürn en yüksek gezegen kabul ediliyordu ve "Satürn Saltanatı" adı verilen Mesih'in gelmesi inancına bağlanıyordu.

Sevi'nin babası Mora'da kümes hayvanları satıcısıydı. Osmanlı ve Venedik arasındaki savaş süresince, İzmir, gayrimüslimlerin ticaretlerinde merkez haline gelmişti. Baba Sevi, İzmir'de bir İngiliz ticaret evinin sorumlusu olmuş, bu işten de zenginleşmişti.

Baba Sevi, yaratan ve meleklerle iletişimi sağladığını iddia eden, geleceği öngören ve türlü mucizeler gerçekleştirebileceği inancının kurucusu olan ve önemli bir Haham kabul edilen Isaac Luria'dan etkilenen, Kabala ve mistisizm hayranı biriydi. Zamanın yahudi göreneklerine uygun olarak, babası Se-

vi'yi İzmir yahudi din okuluna göndermiş ve yahudi kanunlarını öğrenmesini sağlamıştı.

17. yüzyılın ilk yarısı boyunca, binlerce yıldır var olan Mesih'in gelişinin yaklaştığı düşüncesi çok popülerdi. Üstelik, yahudilerin vadedilmiş topraklara egemen olmasını da içeriyordu bu düşünce.

Hristiyan yazarlarca, 1666 kıyamet yılı olarak ön görülüyordu. Daha çok İngiltere'de hakim olsa da bu öngörü öylesine yaygınlaşmıştı ki; Oliver Cromwell ve İngiliz Parlamentosuna yazdığı bir mektubunda Manasseh Ben Israel, "Çoğu Hristiyan ve bizim düşüncelerimiz burada kesişmektedir, iki tarafta inanıyor ki, vadedilmiş topraklarda ülkemizi kurmanın zamanı çok yakındır." der.

Baba Sevi'nin İzmir İngiliz ticaret evinde çalıştığı dönemde, İngilizlerle mutlaka iş anlaşmaları yapmış olduğu da varsayılır; bir sava göre, böylece Sabetay Sevi batılı inanışlarla tanışmıştır.

Sabetay Sevi, yıllar sonra Selanik'i Kabalistler'in merkezi olarak seçmişti. Kendinin Mesih olduğunu öne sürerek

çok sayıda mürit edinmişti. Yaptığı her şeyi mistisizmle özdeşleştiriyor; Teyrat'tan yararlanıp onu kendini destekleyecek şekilde kullanıyordu. Bu yüzden olmalı ki, bir süre sonra, Selanik hahamları tarafından şehirden kovulmuştu. Birçok yerin ardından Kahire'ye yerleşip, 2 yıl burada yaşadı (1660-1662).

Zengin biri olan Raphael Joseph Halabi, Kahire'de Osmanlı Yönetimi altında, darphane yöneticisi ve vergi toplayıcısıydı. Koyu bir din anlayışı vardı. Üstelik, varlığını fakir kabalistlere destek olmak için kullanırdı. Sevi ile Raphael Joseph arkadaş olmuşlardı. Raphael artık Sevi'nin Mesih'lik iddialarını kabul ediyor ve destekliyordu.

Sevi, 1663'te Kudüs'e gitti. Burada sahip olduğu öğretilerini yaymayı sürdürdü. Güzel bir sesi olduğu söylenen Sevi, gece boyu ilahiler ve mistik yorumlanmış İspanyol aşk şarkıları söyler; bazı zamanlar dindar erkek ve kadınların mezarlarında dua eder ve ağlar; sokaklarda çocuklara şekerlemeler dağıtırmış. Çoğu insan onun olağanüstü dindar olduğuna inanıyordu; böylelikle müritleri giderek çoğalıyordu.

Sevi 1666 yılının başında, İstanbul'a gitmek üzere yola çıktı. Sevi'nin İstanbul'da Sultan'ın tahtını ele geçireceği görüşü yayılmıştı.

Tutuklanması ne onu ne de müritlerini hayal kırıklığına uğratmamıştı. Zindanda oldukça iyi davranılıyordu. Sevi'nin zindanda olması Mesih'lik görevinin bir parçası olarak görülüyordu. Bu da Mesih beklentisi içinde olan yahudi diasporasını yükseltiyordu. Ancak

Sevi, Sultan'ın huzurunda müslüman olmuştu (ya da olmuş gibi davranmıştı). Buna sevinen Sultan, Sabetay'ın adını Mehmed olarak değiştirmiş ve ona bir iş verip maaşa bağlamıştı.

Sevi'nin din değiştirmesi müritlerini hayal kırıklığına uğrattırken, müslüman ve hristiyan çevrelerde de alay konusu olmuştu. Sevi ile birlikte 300'e yakın aileden oluşan müritleri de müslüman olmayı kabul etmişti. O tarihten sonra bunlar "Dönme" adıyla anılır oldu.

Sevi, yahudilerle İbranice ilahi söylediğinin duyulması üzerine bugünün Karadağ sınırlarında bulunan Ülgün'e sürüldü. Bazı kaynaklara göre, burada halktan izole bir şekilde öldü.

Dönmeler 1680'lerde, Selanik'te birleşerek orayı kozmopolit ve çoğu yahudi olan bir Osmanlı şehri haline getirmişti. Sonraki 250 yıl boyunca burada bağımsız ve komün bir yaşam sürdürmüşlerdi. Kendi içlerinde evlilik ve ticaret yapıp, okullar açmışlardı. Bazı üyeleri siyasette aktif rol almışlardı. Bazıları Jön Türkleri oluşturarak İttihat ve Terakki'ye katılmıştı. Yunanistan'ın bağımsızlığıyla birlikte yapılan mübadelede çoğu Türkiye'ye göç etmiş ve yüzyılın ortalarına doğru yüksek oranda asimile olmuşlardı.

Çok az bilgi olmasına rağmen, çoğu Türkiye'de olmak üzere "Dönme" olarak bilinen grupların bugün bile, hala Sabetay Sevi'nin yolundan gittikleri düşünülüyor. Kesin olmamakla birlikte, çoğu kaynağa göre Türkiye'de birkaç bin kişinin yaşadığı söyleniyor.

Anaerkil ve Ataerkil Toplum

■ Ebru ÖZKUL

Anaerkil ve ataerkil dönemler iki zıt dönemin çatışmasını ifade eder. Bu dönemin çatışmasını günümüzde mitolojik destanlarla görebiliyoruz. Anaerkil ve ataerkil dönemler kadın ve erkeğin özelliklerinin damgasını taşıyan çatışmadır. Bu çatışmada kadın eşitlikçi, adaletli, sınıfsız, neolitik toplum düzenini; erkek ise rekabetçi, şiddete dayalı, sınıf-toplum sistemi arasında yaşamaktadır. Bir başka deyişle iyi, güzel, temiz olan ile kötü kurnaz, çirkin, çıkarıcı olanın çarpışmasıdır.

Anaerkil toplum düzeninden ataerkil toplumsal düzene geçişte kilit niteliğinde olan Sümer toplumundaki cinsler arası farklılık, sınıfsal farklılıkla paralel gelişmiştir. Başlangıçta tanrıçaların konumu ağırlıklı iken ve tapınaklarda erkek rahipler kadar etkili iken giderek ikinci plana düşmüşlerdir. Sümerler döneminde kadın hala büyük bir saygı görmektedir, henüz her şeyini kaybetmemiştir. Tanrılar düzeninde yarı yarıya yer kaplamaktadır. Mitolojilere yansıdığı kadarıyla tanrıça Ninhursag, erkek tanrısı kurnaz ve bilge Enki ile dişe diş bir hesaplaşma içerisine girmiştir. Bu çatışma ise genelde uzlaşma ile sonuçlanmıştır. Daha sonra İnanna olarak sahneye çıktığında, neolitiğin yaratıcı tanrıçası olarak uygarlık yasalarını yani kendi öz icatlarını Enki'den tekrar devraldığında, Enki'nin kenti olan Eridu'dan kendi kenti olan Uruk'a dönmüş ve böylece büyük bir başarının sahibi olmuştur. Sümer tanrıçası İnanna'nın elinden kendi öz değerlerini, neolitik toplumda yarattığı ne kadar değer varsa hepsini alan sınıflı Sümer toplumu ve onun akıllı,

kurnaz erkek tanrısı Enki, aslında böylece toplumdaki kadın cinsinden varını yoğunu almaktadır. Bu, tanrı ve tanrıçalar arasında, toplumda yaşananın bir yansıması olarak cereyan eden ilişki ve çelişkilerin nasıl bir alışverişe ve çatışmaya yol açtığının mitolojik, dinsel ve edebi anlatımıdır.

Dolayısıyla anaerkil sistemin ataerkil sınıflı topluma dönüşmesinde yeni üretim biçimiyle beraber oluşan dengelerin kadından erkeğe el değiştirmesi önemli bir rol oynamıştır. Erkeğin daha önce tarımcılıkta hiçbir etkinliğinin olmamasına rağmen sabanın sürümünde aldığı rolle giderek kendisini bu alanda yetkinleştirmeye başlamış olması bu yeni dengelere zemin oluşturmada belirleyici etken olmuştur. Demirin bulunmasıyla, tahta sabanın daha sağlam olan demir sabana dönüşmüş olması ise üretimde olağanüstü bir hız yaratmıştır. Kara sabanın kullanımında ise, erkek daha aktif davranmıştır. Çünkü demirin işlenmesine ve demir aletlerin kullanılmasına erkek öncülük etmiştir. Kara sabanın tarımda yarattığı fazla ürünle birlikte madenlerden savaş silahlarının yapımı da erkeğin tekelinde gelişmiştir. Ekilebilir alanın genişlemesi ve işlerin ağırlaşarak karmaşıklaşması karşısında kadının bu çalışma sahasındaki etkinliğinin azalması ve erkeğin katılımının artması paralel gelişmiştir. Üretim araç ve gereçlerinin kullanım ve denetimini giderek ele geçiren erkek, sosyal yaşamda da daha etkin olabilmenin zeminlerini yaratmaya çabalamış ve avcılıktan edindiği karakteristik özelliklerini egemenlik savaşımında sonuna kadar kadına karşı

kullanmıştır. Kadının yarattığı değerleri tek hamlede yok edemeyeceğini çok iyi bildiği için ilk dönemler kadını direk karşısına almamış ve kadın öncülüğünde yaratılan bu köklü gelişmeleri de daha sonra kendisine uyarlayabilmek için ayrıntılarıyla öğrenmeye çabalamıştır. Erkek bu biçimde egemen olacağı ataerkil sınıflı toplum sisteminin temellerini atmıştır.

Homeros'un destanlarında da anaerkil toplumdaki ataerkil topluma evrililişimizi görebiliyoruz. Kraliçe bir yıl için kendisine çocuk verebilecek erkek seçer ve bu erkek gücü kuvveti ile kraliçeyi etkilemeyi başarmış olur. Ve seçilen bu kişi bir yıl için kral olur. Seçilen erkek kraliçenin kardeşi ya da babası olabilir. Bu enstest

ilişki Frued'un 'Totem ve Tabu' kitabında da bahsedilmektedir. Kız çocukların babalarına, erkek çocukların annelerine olan düşkünlüğü belli dönemlerde çocuklar ve ebeveynin arasında çekişmeye dönüşmektedir. Zaman geçtikçe krallar yerlerini sabitlemek için kendileri yerine başkalarını kurban etmişlerdir ve kendilerini sekiz yıl kral ilan etmişlerdir. Git gide kuvvetleri onları başa geçirmeye başlamıştı. Odysseus bu noktada bir kırılma yaratmış ve bu krallığı devam ettirmiştir. Odysseus ile birlikte kraliçenin söz hakkı azalmaya başlamış ataerkillik gelmeye başlamıştır. Çünkü Odysseus krallığı bir yıla sınırlamamış ömrünü uzatan ilk kral olmuştur.

Hayat

■ Hasan KILIÇ
Atılım Haber Gönüllüsü

Hayat, iki dudağın arasında tek bir sözcükle başlayacak; Merhaba!

O andan itibaren sevgiyle büyümeğe başlayacaksın. Büyüdükçe sevgi, huzurla harmanlanacak ve daha mutlu olmaya başlayacaksın. Ağzından çıkacak ilk sözcük anne olacak. Sonra da baba!

Her istediğini ağlayarak hallederken, bir gün ağlamak yetmeyecek. Bazen dudak bükecek, bazen gülücüklerle bakar olacaksın yaşama. Ama o da yetmeyecek. Ve daha da büyüyeceksin. Büyüyecek ve bir birey olacaksın. Sözlerin başlarda, çevrene karşı önemsiz olacak. Ve yine, her geçen saniye, durmadan büyüyeceksin.

On sekiz yaşını doldurduktan sonra birçok kilidin açıldığını göreceksin. Artık, aileden koptuğun kendin olduğun yaştasın! Sorunlar artık eskisi kadar basit çözülmeyecek hale gelecek. Sadece ağlamak, dudak bükmek veya gülücükler de yeterli olmayacak. Belki de haykırmaya başlayacaksın. Yeri gelecek sinirlenecek ve yeri gelecek bağıraraksın.

Sınavlar baş gösterecek; zorluklar ardı arkası kesilmeden bir bir çoğalacak. Aslında hayat zaten bir sınav değil midir!?

Bazen başka bir ilde üniversiteye gireceksin. Yeni arkadaşlıklar kuracak, güzel günler geçireceksin. Bazen üzülecek, bazen kahkahalarla güleceksin. Ama üzüntülerin ve gülüşlerinin anlam kazanmayacak ve

tekrar üzüleceksin. Annen ve baban aklına gelecek. Özleyeceksin!

Özlem duygusunu ilk kez o zaman anlayacaksın. Senin için en önemli duygu olacak ve daha çok özleyeceksin. Ve yine büyüyeceksin.

Kendin olabilmek için elinden geleni yapacaksın. Ama kendin olmak yerine çevrenin istediği kişi olacaksın. Üzüleceksin ve tekrar özleyeceksin. Bu sefer kendini...

Sınavlar, sorular, problemler hayatın okyanusunda boğulurken sevineceksin ve bitti diyeceksin. Ama yeni başladığını bilemeyeceksin.

Erkeksen, vatani görevini yapacak; kızsan askerdeki sevdiğini bekleyeceksin. Zaman geçerken sen yine büyüyeceksin.

Evleneceksin ve mutlu bir yuva kuracaksın. Eşinle mutlu olacaksın ama bu mutluluk sana pahalıya patlayacak ve yine üzüleceksin.

Meyveler toplayacaksın birisi kız birisi erkek olacak. Ve mutlu olacaksın, Aklına kendin gelecek ve yine büyüyeceksin.

Sevgin, sen ve ailenle birlikte olmanın mutluluğuyla harmanlanmış büyük bir hamur olacak artık.

Büyüyeceksin, büyüyeceksin ve son duruşa geleceksin. İşte orda anlayacaksın. Hayat iki dudağın arasında tek bir sözcükle bitecek: HOŞÇA KAL!

Üstün Zeka” Değil, “Mutlu Zeka” Önemli

■ Arzu KILIÇ
Atılım Haber Gönüllüsü

Bu ay sizler için Lefke Avrupa Üniversitesi (LAÜ) Dr. Fazıl Küçük Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Öğretmenliği Bölüm Başkanı ve AADANEM Özel Gereksinimli Çocuklar Dayanışma Merkezi Kurucusu Prof. Dr. Ayşegül Ataman ile zeka, zeka testleri ve üstün yetenekli çocuklar hakkında söyleşi gerçekleştirdik.

- Aileler üstün yetenekli çocuklarının olduğunu öğrendiklerinde neler hissediyor, nasıl davranıyorlar? Üstün yetenekli bir çocuğa sahip olmanın iyi/kötü yanları hakkındaki değerlendirmenizi alabilir miyiz?

-Örnek verecek olursam geçen haftalarda bir veli geldi. Herkes “Senin çocuğun farklı, gidip değerlendirilsin” diyormuş. Bana geldi, çocuğu değerlendirdim ve “Sizin çocuğunuz üstün yetenekli” dedim. “Hayır, olamaz. Kabul etmiyorum” dedi. “İster kabul et ister etme ama çocuğun durumu bu. Üstün yetenekli ve bazı alanlarda hızlı geliyor” dedim. “Peki, ben ne yapacağım?” dedi. Şimdi aşağı yukarı yetersizliği olan bir çocuğun ailesinin yaşadığı şoka benzer bir şok yaşıyor aileler. Ne yaptım da başıma bu geldi? Her şeyi normal gidebilecek bir çocuk bekler iken şimdi ben ne yapacağım bu çocuğa? Ben bu çocuğa yetemeyeceğim, ortam sunamayacağım. Ya bu, çok problem olursa?

Hemen üstün yetenekli çocuklar ile eşleştirilen önyargılar devreye giriyor. Çocuğun olumluluklarını çok fazla görmüyorlar. Hissettikleri bir şok... “Tabii benden olacak ben de zeki adamım. Bizden farklı bir şey çıkmaz” diyor veli.

Bazı aileler çocuğu getiriyor ve çocuklarının farklı olduğunu söylüyorlar. Ben bakıyorum her şey çok normal çocukta. Ama hocam bankanın reklamını okudu diyor. Logo okumayı her yaştaki çocuk yapıyor.

Erken okuma için çocuğuna fiş çalıştıran ve ezberletip getiren annelerle karşılaştım. Özellikle çocuğun etiket alması için uğraşıyorlar. Bu nedenle de zeka testleri çok talep ediliyor aslında. Bu çok ayağa düştü maalesef. Birçok merkez aileleri suistimal ediyor.

Önemli olan çocuğun tüm gelişim alanlarını desteklemek. Çocuğun hızlı gittiği alanlarda onu biraz yönlendirmek lazım.

- Üstün zeka potansiyeline sahip çocuk ve gençlerde sosyal çevreyle uyum ve iletişim sorunları var mı?

-Büyük bir kısmında uyum sorunu olmuyor. Örnek olarak üçüncü sınıfa giden bir çocuğun annesi şunları anlattı: Çocuk satranç yarışmasında çok başarılı ve yarışmada beşinci, altıncı sınıfları yenmiş. Yedinci sınıflarda berabere kalmış. Herkes bu duruma harika demiş. Çocuk neden berabere kaldığını şöyle açıklamış; “Onu yenebilirdim ama düşündüm ki üçüncü sınıftaki bir öğrenciye yedinci sınıf bir öğrencinin yenilmesi zor olsa gerek. O nedenle berabere kaldım.” Bu çocuk empati yapıyor ve duygusal zekası çok yüksek.

Üstün zeka potansiyeline sahip bu çocukların büyük kısmında hırs yok. Risk almaktan çekinmiyorlar. Bunun yanında çok hırslı olanlar da var tabii.

Uyum sorunu, çocuktan çocuğa değişen bir durum. Eğer öğretmen çok anlayışlı değilse ve çocuğun durumunda düzenlemeler yapamıyorsa arkadaşlarına tahammül edemeyen çocuklar oluyor. Hocam, “Arkadaşlarım çok aptalca sorular soruyorlar” diyor mesela. Bu kadar çocukça soru sorulur mu diyor. Bunu söyleyen çocuğun ilgi alanı fizikte karadelikler. Karadelikleri öğrenen bir çocuk, diğer öğrencilerin öğretmenim bu ses nedir, bu da ses geçirir mi diye soru sorması ona çok aptalca geliyor.

Annelere ve çocuklara hep şunu söylüyorum; rol yapacaksınız. Çünkü çocuğun drama ve duygusal yanları güçlü olduğu için çok ilginç bir soruymuş gibi davranacaksınız.

Öğretmenlerin büyük bir kısmı üstün zekalı çocukları aşağıya çekip diğerlerini ona yaklaştırmaya çalışma yönündeler. Geçen bir öğretmen şöyle diyor, “Oooh çok şükür öğrencileri onun seviyesine getirebildim”. Yani çocuğu bekletmiş iki yıl. Hiçbir şey çocuğa vermeden iki yıl beklemiş ve öğrenmemiş bu çocuk. Yeteneği beslediğiniz

zaman gelişir, beslemezseniz körelir.

Neden Türkiye’de Nobel’ler ve büyük icatlar yok. Çünkü “icat çıkarma” diyen bir söz var bizde. Çocuğun bütün yaratıcılığını öldürüyoruz. Kültür olarak böyleyiz. Sivri len bir kişiyi çok istemiyoruz. Ayağından çekip tutuyoruz. Değişik bir kültürüz var, yetenekli kişiler bizi rahatsız ediyor.

- Üstün yetenekli çocukları yetiştirirken, aileler nelere dikkat etmelidirler?

-Sadece üstün yetenekli çocuklar için söylemiyorum. Aileler çocukların gelişimini çok dikkatli gözlemeli. Fiziksel, duygusal özellikle dil gelişimlerini. Örneğin aileye soruyorum çocuk ne dedi? “Köpek var” dedi.” Diyorum ki çocuğunuz “bahçede kahverengi renkli bir köpek çiçekleri eşeliyordu” türünde bir cümle kurdu mu? “Hayır” diyor veli. Bütün çocuklar köpek var der zaten. Çocuklarının konuştukları şeyleri kayıt altına almalarını, not almalarını istiyorum ailelerden. Çünkü çocuğu buraya getiriyorlar ve ben 45 dakikada gözlem yapıyorum. Bana doneler tam gelirse, o zaman ben o donelere kendi gözlemlerimi, çocuğun buradaki performansını, ölçeklemeleri de ekleyip çocukla ilgili daha sağlıklı bir sonuca varabilirim.

Ortam zengin olsun diyoruz. Bunu anlamı her şeyi doldurmak değil. Hazır olmayan, yapılanmamış oyuncaklar. Örneğin yoğurt kapları, tahta kaşıklar vs... bunlar çocukların çok daha fazla işine yarıyor.

Daha yaratıcı oluyorlar. Aileler çocukların yastıklarıyla, kilimlerle, koltuklarla ev yapmasına, çadır yapmasına izin versinler. Çocuk eline tahta kaşık alıp onunla direk yapsın. Bu çeşit oyunlara izin verilmesi lazım.

Bir çocuk iki yaşından itibaren anne ile birlikte evcilik oynamalı, arabacılık oynamalı, öğretmencilik oynamalı. Sonra yuvaya başladığında arkadaşıyla doktorculuk oynamalı. Bu önemli bir oyundur. Çünkü çocuk cinsiyeti keşfediyor. Rol vermeli aileler çocuklarına. Örneğin Süpermen olmalı ve babası onu uçurmalı vs gibi... Burada önemli olan birlikte oynamaları. Özellikle

birlikte kitap okumalıdır.

Çocuk, sonsuz biçimde televizyon karşısında tutulmamalı. Çünkü tek yönlü iletişim olduğu için çocuk otistik olabiliyor. Sadece müzik kanalını açıp çocuğu TV karşısına oturtan aileler var. Çocukla bol bol konuşmak ve betimleme yapmak lazım. Örneğin “Anne şimdi yemek yapıyor. Ne koymuş işine karabiber”. Bütün her şeyi betimleyerek beş duyuya hitap edecek ortamın olması gerekiyor. Birlikte oyun oynanması lazım. Çocuğun oyuncuğu olsun demiyoruz, kendisinin icat edeceği oyuncaklar olsun. Örneğin legolar gibi.

Tablet ve bilgisayar 15 yaşa kadar kontrollü kullanılmalı. Sadece bu aletlerde parmaklarını kaydırıyorlar. California’da Silikon Vadisi’nde Bill Gates gibi üst düzey çocukların gittiği bir okulda kara tahta var. Tebeşir var. Bilgisayar ve telefon yok. Köy Enstitüsü’ne benzer bir program uygulanıyor. Orada örgü örüyorlar, tahtalarla çivi çıkıyorlar. Çocukların bütün gelişim ihtiyaçlarını destekleyici aktiviteler uygulanıyor.

Şu anki eğitim sistemimizde çocuklar el yazısıyla öğreniyorlar ve bu nedenle Türkçe’yi ve okumayı sevmiyorlar. Çocukların etrafında el yazısıyla kitap yok. El yazısı, teknolojinin olduğu yerde imza atmaya yarayan bir iş. El yazısıyla yani ses temelli öğretim yerine Türkçe’ye uygun olan cümle temelli öğretim gidilmelidir. Çünkü Türkçe yazıldığı gibi okunan, okunduğu gibi yazılan bir dildir. İngilizce gibi değil. El yazısı Türkçe’ye uygun değil. Bu ses temelli sisteme başlandığından beri bana gelen çocukların büyük bir kısmında okuma ve yazma güçlüğü, Türkçe’den nefret etme, kitap okumak istememek gibi şeyleri gözlemliyorum.

Aileler, öğrenmeye hevesli olan çocukları okulda zorluk çıkarır diye kısıtlamamalı. Onlara fırsat tanısinlar. Çocuk hazır olduğu andan itibaren okul öncesi eğitime gönderilmeli. Aileler çocuklarla birlikte yaşayacakları zengin bir ortam oluşturmaları.

- Zeka ve yetenek kavramlarını açıklar mısınız? Her zeki insan yetenekli midir ya da yetenekli insanlar zeki midir?

- Zeka ve yetenek kavramları birbirinin içerisinde olan şeyler. Birbirlerini bütünler. Yeteneği kocaman bir yelpaze olarak düşünün. Zeka da bunun içinde. Yeteneklerin büyük bir kısmında ortalamamın üstünde olup kendine odaklama, vazgeçme, yaratıcı ürün vermeyi gerektiren üç boyutlu bir yapı. Bunun sayısı az. Yeteneğin sayısı çoktur. Hepimizde yetenek var. Hepimizin diğerinden farklı yaptığımız bir yanımız var. Ama üstün yetenekli, üstün özel yetenekli, psiko motor alanda yetenekli olan çocuklar, liderlik özelliği yüksek olan çocuklar var. Bir de bunların hepsi olup artı olarak yaratıcı ürün yapan ve vazgeçmeyen çocuklar var. Örneğin Thomas Edison ampülü bulmak için bin kere denemiş binbir de bulmuş. Bu kişilere üstün zekalı diyoruz. Hatta bunun biraz üstü dahiliktir. Dahi her kuşakta bir tane bulunan ve milyonda bir rastlanan bir özelliktir.

- Zeka gelişimi tek başına bir önem taşıyor mu? Zeka ve sosyal iletişim arasındaki denge nasıl kurulmalı?

- Tek başına zeka olmuyor. Çevre ve aile önemlidir. İkisinin birbiriyle etkileşimi özellikle. Ayrıca içinde bulundukları ortam önemli. Tek yönlü zekanın hiçbir önemi yok.

Zeka ve Yetenek Kongresi'nde Prof.Dr. Ferhunde Öktem'in söylediği bir cümle vardı; "Üstün zekanın peşine düşmeyin mutlu zekanın peşine düşün". Bu mutlu zeka betimlemesi çok hoşuma gitti. Çünkü gelişimin bütün alanlarını geliştirmemiz lazım. Sosyal iletişimde çok iyi olmalı, duygusal yandan özgüveni gelişmiş olmalı, psiko motor beceriler ve bilinçsel alanda. Bunları dengeli hale getirecek bireyler yetiştirmek hedef olmalıdır.

- Günümüzde zeka testlerinin güvenilirliği sorgulanıyor... Zeka testlerine ilişkin bilgi verir misiniz?

-Evet, zeka testlerinin güvenilirliği sorgulanıyor. Çünkü zeka testleri önüne gelenin uyguladığı bir ölçek haline geldi. Zeka testi geliştirmek çok zor. Belli bir kuramınızın olması ve o kurama dayalı olarak bir şeyler

geliştirmeniz gerekiyor. Ehil insanlar tarafından uygun ortamlarda ve sürede zeka testleri yapılmalıdır. Pahalı ve bireysel bir ölçümdür.

Grup testleri vardır. Bunlar tarama için yapılır. Zeka bölümü ağırlıklı olarak yapılan testler de vardır ve bunlar ise bir sayı verir. Bu sayı çocuğun nasıl öğrendiğini, gelişim alanlarındaki durumunu çok fazla vermemekle beraber alt testleri vardır. Sözel alan, performans alanı gibi. Bu alanların iyi yorumlanması gerekiyor. İki satır değil de koca bir kitapçık şeklinde çocuğun bütün performansının yorumlanabilmesi lazım ve ona göre bir şeylerin söylenmesi gerekiyor. Örneğin; 139 ise çocuğunuzun zeka düzeyi, bunun alt sınırı alınmalı.

Türkiye'de 130 üstü alınıyor üst sınır olarak. İstatistiksel olarak 130'un alt sınırı 129,5'tur. Üst sınırı da 130,5'tur. 130 sayısının aralığı, 129,5-130,5 arasındadır. Siz 130'u alırsanız 129 puanlı çocuğu da normal sınıfa koyarsanız 129'un üst puanı 129,5'tur. Öbürünün alt puanı ile çakışır. Yarım puandan az bir şey ile siz bir grup çocuğa bir etiket koyuyorsunuz. Öbür gruba da başka bir etiket koyuyorsunuz.

Benim doktora tezim şuydu; Fen Lisesi'ni kazanan 286 çocuk ile kazanamayan 360 çocuğu takip ettim. Üst puanda ve alt puanda kaybedenler sıralamada kazananlarla çok farklı değildi. Dolayısıyla zeka puanı eğitimciler için bir şey ifade etmiyor. Anne babalara etiket açısından bir şeyler ifade ediyor sadece.

"Çocuğun zekası ölçülebilir" buna itirazım yok. Bunun yanında çocuğun diğer gelişim yanları da ele alınmalı. Çocuk bütün olarak değerlendirilmeli. Biz daha çok eğitim ağırlıklı gidiyoruz. Burada bir zeka testi, ölçme yapmıyorum. Zeka testi ile bir çocuğun değerlendirilmesini çok uygun bulmuyorum. Çünkü bir sayı veriyor size ve bu sayının hiçbir anlamı yok. Bir veli çocuğa test uygulatmış ve 165 puanı çıkmış. Diğer velinin çocuğunun zeka testi, 185. Uçuk rakamlar bunlar. Çocuklar yetenekli tabii ki ancak bazı alanlarda desteklenmeleri gerekiyor.

-Ortalama zekaya sahip bir insanın zeka seviyesi kaç olmalıdır?

-Toplumda zekanın dağılımı, normal dağılım gösterir. Toplumun yüzde 68'i, ortalama zekadadır. Artı ve eksi standart sapma arasındayız. Ortalama zekadayız. Ortalama zekayı, 100 kabul ederseniz 90-100-110 arası ortalama zeka olarak kabul edilebilir. Bu ortalama aynı ölçek açısından 1950'te doğuydu. O ölçeği şimdi uygulansanız bunun sağa doğru eğildiğini göreceksiniz. Ortalama zeka 100'den 110'a kaydı. Neden? Çünkü 20-30 yıl önceki bilgi ile şimdiki bilgi arasında çok fark var. Girdiler çok farklı. Ne kadar girdi fazla olursa ölçümlerinizdeki vermiş olduğunuz yaklaşımlar değişir.

Ortalama zeka, gruba göre fark eder, sosyal çevreye göre fark eder. Doktora tezimi yaparken ortalama 120'yi almıştım. 120'de olan çocukların üst-orta-alt sosyo ekonomik düzey. Alt sosyo ekonomikte 120 bulamadım. Ortada çok az buldum. Üst de ise çok az buldum. Temsil etmiyor. Bunun üzerine istatistikçilerle düşündük ne yapalım diye. Her grubun üst yüzde 10'unu alalım dediler. Her grubun üst yüzde 10'unu karşılaştırdık zeka bölümünü bir tarafa koyarak. Fiziksel ve sosyal gelişim açısından karşılaştırdık. Üstü alınca üst tarafta 120, ortada 110, altta ise 90 gittik. 120 üst grubun, 110 orta grubun, 90 ise alt grubun üstüydü. Onun için ortama ve gruba göre ortalama değişir.

Ortalama bir insanın zeka seviyesi ne olmalıdır? Beynimizin ön tarafındaki frontal lob'un (beynimizi oluşturan dört ana lob'dan biri) gelişmiş olması lazım. Yani bizim insansı varlıklardan insan varlığına dönüşmemiz için frontol lobumuzu geliştirmemiz gerekiyor. Frontol lob yargılama, sentezleme, analiz, eleştirme. Bunu siz okul sisteminden alırsanız frontol lobu gelişmemiş insansılar yetişir. Bu sistem ile birkaç tane yetişen üstün zekalılar toplumda da kalmıyor. Beyin göçü olarak gidiyorlar. Bu konuda Türkiye en fazla kaybeden ülkelerden birisi. Ortalama zeka derken şunu sormalıyız; nerenin ortalama zekası? Bu toplumdan topluma değişir. Ortalama dediğimiz şey yargılama yapmasını bilen, kendine yeterli olan, mutlu olmayı bilen, dürüstçe para kazanabilen kişiler olması gerekiyor.

- Hangi zeka seviyesi kişinin toplumsal/sosyal konumunda nasıl bir önem taşıyor?

-Zeka seviyesinden çok bizde çocukların akademik becerilerinin yüksek olup üniversiteye girmelerini bekliyoruz. Çocuk doğduğu andan itibaren ona beklentiler yüklüyoruz. Örneğin Ferhat Göçer'i doktor olarak kimse bilmiyordu. Ama şu an müzisyen olarak onu herkes biliyor. O daha yolun başında konservatuarlarda okuyup, sesini daha iyi geliştirebilseydi dünya çapında bir tenor olarak çıkabilirdi.

Derler ki tıp fakültesinden her şey çıkar arada bir doktor çıkar diye. İlla çocuklar doktor, mühendis mi olmalı? Aileler kendi geleceklerini de garanti almak istiyorlar aslında. Onun için iyi para getiren meslekleri yönlendiren zeka hangisi ise toplumda o kabul görüyor. Ailelerin en büyük endişesi çocuğun hayatını nasıl idame ettireceği konusu. Eğer mutluya limon satsın... Bunun yaratıcı noktasını bulabilir. Biraz çocukları rahat bırakalım. Çocukların 7/24 her şeyini planlıyoruz. Buna hakkımız yok.

Hangi zeka popüler? Yükseköğrenime götüren, iyi bir meslek edinmesini sağlayan zeka gündemde.

TEOK sınavında yüksek puan alsın, ÖSYM'de birinci aşamayı ve LYS'yi geçsin, LYS'de iyi bir puanla bir yeri tuttursun ve mezun olsun. Sınav kapılarını görmüyor musunuz hepsinde analar-babalar sınava giriyor.

Benim için bütün zeka önemlidir. Müzik, resim, spor hepsi güzel benim için. Neden uluslararası alanlarda bizi temsil eden kişiler yok? Neden toplum olarak bilimin söylediği şeyleri dikkate almıyoruz? Neden bilim bu kadar dışlandı? Onun için en popüler olan neyse onu yapıyoruz. Zeka bir bütündür ve onun hangi yönünü kullandığımız çok önemlidir.

- Sizce iyi bir insan mı olmak daha önemli yoksa zeki bir insan olmak mı? Duygusal ve mantıksal zekamızı nasıl dengeleyebiliriz?

-Zeki bir insan olmak değil mutlu zekaya sahip insan olmak daha önemlidir. Mutlu zeka önemli.

Görme Engelliler İçin Giyilebilir

Teknoloji

■ Ali Mert CESUR
Atılım Haber Gönüllüsü

Massachusetts Teknoloji Enstitüsü, Singapur Teknoloji ve Tasarım Üniversitesi ve Nanyang Üniversitesi'nden araştırmacıların geliştirdiği cihaz, kullanıcı parmağını yazılı metinlerin satırları üzerinde hareket ettirdiğinde eş zamanlı olarak sesli hale dönüştürüyor.

Geliştirilen yeni sistemde, parmağa takılan cihaz üzerindeki kamera tarafından kaydedilen görüntüleri analiz eden bir algoritma kullanılıyor. Araştırmacılar her yönde kolayca hareket ettirilebilmeleri nedeniyle parmakların, görme engelli kişilerde göz hareketlerinin işlevini yerine getirmek amacıyla kullanılabileceğini düşünüyor. Yazılı metinleri okumak için geliştirilen sistemlerde karşılaşılan en önemli sorunlardan biri cümle dizisinin doğru takip edilebilmesi. Çünkü bir metinde harflerden oluşan alt alta çok sayıda satır bulunuyor ve harf dizilerinin takibi sırasında yönlenmedeki bir hata metnin doğru okunmasını engelleyebiliyor.

Geliştirilen yeni sistemde kullanılan algoritma, parmak metin üzerinde hareket ettirildiği sırada tek tek kelimeleri takip ediyor.

Algoritma kameranın görüş alanı içinde bir kelime tespit ettiğinde, kelimenin konumunu belirleyerek cümlenin hangi yönde devam ettiğini tahmin ediyor. Geliştirilen cihaz ayrıca cümle dizisini doğru şekilde takip edebilmesi için kullanıcıyı sesle ve titreşimle uyarıyor. Araştırmacılar yazılımın yaygın olarak kullanılabilmesi için taşınabilir cihazlarla uyumlu uygulamalarını da geliştirmeye çalışıyor.

Intel'den

Parmak Bilgisayar

■ Ali Mert CESUR
Atılım Haber Gönüllüsü

Bir zamanlar oda büyüklüğünde olan bilgisayarlar, ilk olarak masalarımıza; sonra çantalarımıza, ceplerimize geldiler. Daha sonra kibrit kutusu kadar küçüldüler; hatta saatlerin içine bile girdiler. Son olarak Asus'un Chrome İşletim Sistem'li bilgisayarında olduğu gibi avucumuzun içinde kaybolmaya başladılar. Bu boyutlarda Windows kullanan çeşitli bilgisayarlar vardı. Rekabete, Compute Stick ile Intel de dahil oldu.

150 USD gibi bir fiyata sahip olan ürün, Windows 8 işletim sistemiyle geliyor (Windows 10'a da yükseltilebilecektir ihtimalen). HDMI bağlantısıyla herhangi bir televizyona ya da monitöre bağlanabilen bilgisayar üzerinde bir USB bağlantısı bulunuyor. Bu portun yanında bulunan microUSB vasıtasıyla da cihaz, bileşenleri çalıştırması için gereken gücü alıyor.

Chromecast'ten biraz büyük olduğu belirtilen bilgisayar, gücünü 1,3 GHz hızında çalışan dört çekirdekli Intel Atom Z3735F'den alıyor. Buna, 2 GB bellek ve 32 GB depolama eşlik ediyor. Eğer bu hafıza size yetersiz geldiyse, 128 GB'a kadar ekstra kart ekleyebiliyorsunuz. WiFi 802.11b/g/n ve Bluetooth 4.0 desteği de cabası.

Bilgisayarın, genel Windows performansının oldukça akıcı olduğu belirtilmiş. 1080p video performansı / YouTube video akışı da, gelen bilgilere göre, oldukça iyi. Hepsinin yanı sıra, Minecraft gibi oyunları da zorlanmadan oynatabildiği belirtiliyor. Kısacası her yerde taşıyabileceğiniz, tam teşekküllü bir Windows işletim sistemli bir bilgisayar bu. Bunun haricinde bilgisayarın, 110 USD'lik bir Ubuntu Linux'lu versiyonunun olacağı da belirtiliyor.

Kanalizasyon Çamuru Milyonlarca Dolar Değerinde Altın İçeriyor

■ Miray Nur ÇOŞKUN
Atılım Haber Gönüllüsü

Mühendisler, 1 milyon nüfuslu bir şehirde, içindekilerin ne olduğunu keşfetmek üzere kanalizasyon çamurunun içeriğini inceledi. Sonuç: İçerikte, altın ve gümüşün de olduğu yaklaşık 13 milyon USD değerinde değerli metal var.

Yeni bir çalışma, 1 milyon nüfus tarafından üretilen kanalizasyon çamurunun tümünü alırsanız -yani, tuvalet ve yağmur suyu alındıktan sonra kalanlarla sanayi atıklarının işlenmesinden sonra- 2,5 milyon USD değerinde altın ve gümüş, artı, milyonlarca dolar değerinde başka metaller bulacağınızı öngördü.

Kanalizasyon çamurunun bir metal demetini içerdiği yıllardır biliniyordu. Aslında, bu bir sorun olarak kabul ediliyor çünkü bu metallerden herhangi biri toksik düzeylere ulaşmışsa, bu çamur akarsulara bırakılamaz ya da sanayi gübresi olarak kullanılamaz (ABD'de üretilen çamurun % 60'ı çiftliklerde gübre olarak kullanılıyor), ayrıca pahalı bir çöp olarak depolanmayı gerektirir. Öte yandan şimdiye dek, hiç kimse bu metalin gerçekten de değerli bir şey olabileceğini düşünmedi.

ABD, Arizona State Üniversitesinde (ASU) bir ekip, ülkenin her yerinden çamur örnekleri toplayarak ve bunların içindeki bütün ikinci dereceden metal ve nadir toprak element türlerini belirlemek üzere, kütle spektroskopisi yöntemini

kullanarak araştırmaya karar verdi.

Environmental Science & Technology'de yayınlanan makalede, araştırmacılar 1 milyon insandan oluşan bir topluluk için, biyokatılardaki metalin yıllık 13 milyon USD'ye kadar bir değeri olabileceği sonucuna vardı. Araştırmacıların kullandığı; biyokatılardan, görece potansiyel ekonomik değeri yakalamak üzere tek parametrelili olan model yaklaşık 1 ton çamurda, toplam 280 USD değerinde, en karlı 13 elementin varlığını ortaya çıkardı. Bu 1 milyon kişinin yaşadığı varsayılan bir şehirde yaklaşık 8 milyon USD'ye eşit.

Bu 13 en karlı element neymiş diye merak ediyorsanız, işte liste: Gümüş, bakır, altın, fosfor, demir, paladyum, mangan, çinko, iridyum, alüminyum, kadmiyum, titan, galyum, krom.

Bilim yazarı Warren Cornwall'in, Science Magazine'de bildirdiğine göre, kanalizasyonda esen bu metal rüzgarını madencilik, elektrolit kaplama, elektronik ve mücevher üretimi ya da sanayi ve otomotive katalizörlerine borçluyuz.

Hemen heyecanlanmayın! Önce bilmeniz gereken bir şey var: Bu değerli metallerin her zerresini ayırıp çıkaracak uygulanabilir bir yöntem, büyük olasılıkla, asla bulunamayacak; ama çalışmayı değerlendiren Yale Üniversitesinden mühendis Jordan Peccia'ye göre, araştırma sonuçları, toplum kaynaklı akıştan bazı yararlar sağlamak üzere, atık arıtma sanayisini kendi yok etme yöntemlerini yeniden gözden geçirmeye ikna edebilir. Peccia, "Bu kanalizasyon çamurundan kurtulamayacağız. Bunu bir yükümlülük olarak görmekten vageçip, aksine bir kaynak olduğunu kabul etmek zorundayız. Ayrıca, kanalizasyon çamurunda bulduğumuz her türlü şey onu değerli kılıyor, ki bu da iyi bir şey." diyor.

Bir kentin atıklarından değerli şeylerin nasıl ayrılıp çıkarılacağı bilimcilerin giderek daha da ilgisini çeken bir konu. Bu ayın başlarında, Bill ve Melinda Gates Vakfı'nın, işlenmemiş insan atıklarını elektrik, içilebilir su ve küle dönüştüren bir teknolojik gelişmeye yatırım yaptığı duyuruldu. Ayrıca, onlu yaşlarındaki bir Kenyalı öğrenci de yakınlarda, okulunun atıklarının nasıl enerjiye dönüştürülüp okul mutfağında yakıt olarak kullanılacağına ilişkin projesini paylaştı. Bu proje de atığı bir değere dönüştürüyor.

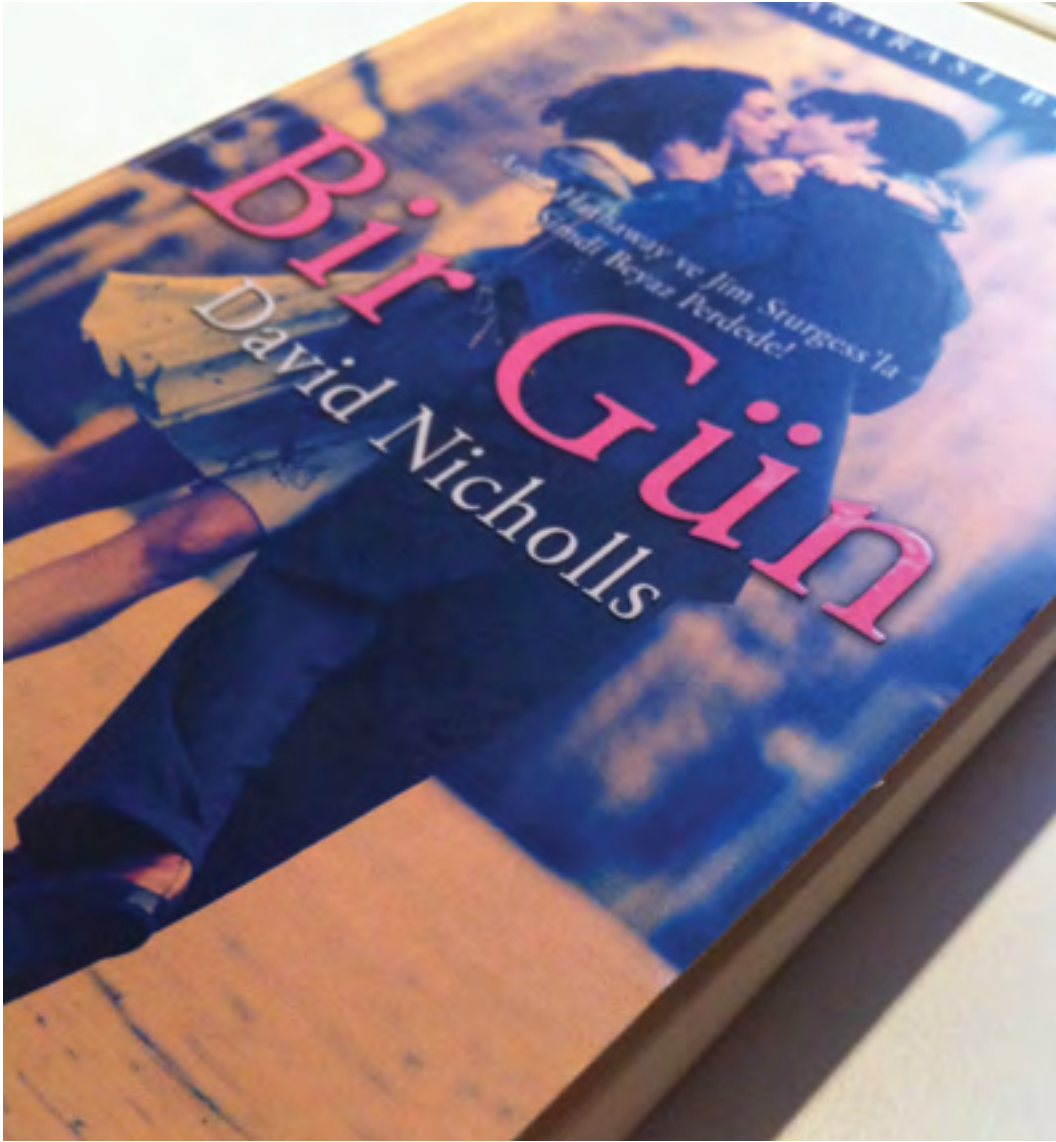
Cornwall, Science Magazine'de, Orta Japonya kenti olan Suwa'daki arıtma tesisinin, zaten dönüştürmekte olduğu sanayi atıklarının çoğundan elde ettiği çamuru yakarsa, yanma sonunda kalan her ton külden yaklaşık 2 kg altın elde edebileceğini; bunun da külü, pek çok madendeki cevherden çok daha zengin bir kaynak yaptığını söylüyor.

■ Miray Nur ÇOŞKUN
Atılım Haber Gönüllüsü

David Nicholls

Bir Gün

Bu yazıda size hem severek kitabını okuduğum hem de filmini beğenerek izlediğim “Bir Gün” ü anlatmak istiyorum. Bu kitap için, klasik bir aşk romanı diyebiliriz. Ama bu romanı diğerlerinden ayıran şey, bu aşkın aslında çok iyi dost olan iki kişi arasında geçmesi.

Bazen en yakınımızdaki insanın bizim için ne kadar değerli olduğunu göremeyiz. Ama o insanı kaybettiğimiz zaman değerini anlarız. Bu kitap işte bu geç kalmışlıkları anlatıyor.

Yirmi yıl, iki insan... Bütün hayatınızı, aradığının tam önünüzde olduğunu fark etmeden yaşayabilirsiniz... Pişmanlık duymak istemiyorsanız kitabı dikkatle okumanızı öneririm. Kısaca konusundan bahsetmek istiyorum: Emma ile biraz kendini beğenmiş ve zengin olan Dexter’in hikayesi 15 Temmuz 1988’de başlıyor, sonra da üniversite hayatlarının son gününde yolları kesişen ve geceyi birlikte geçiren bu ikiliyi yaşamlarının yirmi sene si boyunca takip ediyor. Kitapta, yirmi sene boyunca sadece 15 Temmuz anlatılarak, ikilinin hayatlarından kareler sunuluyor. Önceleri birbirlerinden etkilendiklerini, kendileri bile kabul

etmek istemiyor belki, üstelik her ikisinin de bir ilişkinin sorumluluğunu taşımaya hevesi yok; böylece gecenin sabahında kendilerini bekleyen hayatların, onları ayırmasına müsaade ediyorlar. Ve yirmi yıl boyunca hayatlarına, arkadaşlar, işler, ilişkiler giriyor ve çıkıyor. Dexter, televizyon programı sunucusu olarak başarı yakalıyor ama bunu uyuşturucu, alkol ve kadınlara düşkünlüğü neticesinde kaybediyor. Emma ise başarılı bir yazar olma hayali peşinde, bir sürü az maaş veren işte ve kutu gibi dairelerde geçiriyor günlerini. Hayat onları, birbirlerinden giderek uzaklaştırır da, bir yandan da her ikisi de, o ilk gece yaşadıkları özel şeye tutunmaya çalışıyorlar. Çekişmeler, kavgalar, umutlar, umutsuzlukla, kaçırılan fırsatlar, kahkaha ve gözyaşı... Sonunda bu ikili, taşıdıkları yükleri bir kenara bırakıp, genç birer mezunken hissettikleri saf çekimi kabullenip aşkın doğasına ve yaşama tutunabilecekler ve çok geç olmadan birlikte olabilecekler mi?

David Nicholls’un Bir Gün’ü, sonunu bildiğimiz, alışıla gelmiş aşk hikayelerinden değil. Kitap birbirini seven iki arkadaşın değil aynı zamanda, as-

lında farkında olmasalarda birbirlerini tamamlayan iki kişinin hikayesi. Bu yüzden yumuşak, bilindik aşk romanlarından biri olarak elinize aldığınız bu kitabı, beklemediğiniz bir şeyle karşılaşacağınıza emin olabilirsiniz. Nicholls’un anlatımı son derece doğru, açık ve duyguları olduğu gibi sunuyor; okuyucuyu, bu ikilinin şaşırtıcı ama çoğu zaman yürek sızlatan yaşamlarına hızla sokuyor. Sayfalar, tüm karakterlerin dahil edildiği diyaloglar, monologlar, üçüncü tekil şahıs anlatımları ile dolup taşıyor. Bu sayede, Em ve Dex’i kanlı canlı insanlar olarak görüyor ve yaşadıkları durumları gerçek yaşamla bağdaştırabiliyoruz. Ama, sanmayın ki bu ikili kolay sevinebilir karakterler. Değiller çünkü, ve aynı zamanda, hikayenin hiçbir noktasında mükemmel de değiller: birçok hataları, görmek istemedikleri yanlışları ve sinir bozucu tavırları var; yani bizlerden birileri adeta.

Kitabı okurken zaman zaman omuzlarından tutup, her ikisini de, sarsmak istemedim dersem yalan olur. Hikayenin bu yaşam kareleri arasında, bir yıldan sonrakine atlaması, bir görüntüden bambaşka bir dünyaya geçmesi okuyucuyu bir beklentiye sürüklüyor, Dex ve Em’e ne olacağını beklemeye başlıyor; bir yandan endişeleniyor bir yandan merak ediyoruz; tıpkı kendi yaşamlarımızdaki belirsizlikler gibi. Hikayeyi ve karakterleri sevmesiniz bile, kendinizden ve yaşamın kendisinden birçok şey bulabileceğiniz bir kitap sunuyor yazar.

Hayat, gerçekte ne yapmamız gerektiğine dikkat etmek yerine, biz başka şeylerle uğraşırken geçip gidiyor ve olasılıklar korkutucu bir hızla yanımızdan geçip gidiyor, bizlerse gözlerimizi sınırsız kapadığımız için onları kaçırıp duruyoruz. İşte Bir Gün, bir yandan güldürerek, bir yandan ağlatarak tam da bunu gösteriyor bize...

Bir Gün, benim bu yazara ait okuduğum ilk kitaptı, daha sonra aslında ilk kitabı olan; Bir Soru Bir Aşk’ı da okudum, her ne kadar bu iki kitap birbirinden tamamen farklı da olsa, yazarın çok iyi yaptığı bir şey varsa o da, karakterlerini hayatın içinden çıkarmak ve onların geçmişlerini tüm çıplaklığı ve rahatsız edici gerçekliği ile gözler önüne sermek.

Bu arada, filme dair de küçük birşey yazmadan edemeyeceğim. Film kesinlikle kitabın bıraktığı etkiyi bırakmıyor, evet her yeni seneye atlayarak çekilmiş, aynı kitabın yapısındaki gibi, ama kitapta olduğu gibi iç diyalogları, uzun anlatımları olmadığı için duyguyu aktarmada başarılı değil. Kitabı okuyan biri, okuduklarını ve hayal ettiklerini canlanmış olarak görebilir, ama okumayanı etkileyecek bir film olarak göremedim doğrusu. Ancak, Dexter’i canlandıran Jim Sturgess tam Dexter olmuş. Anne Hathaway de Emma karakterinde başarıyı yakalamış. Yani diyeceğim şu ki, hala bu filmi seyretilmediyseniz ve kitap mı, film mi? diye düşünüyorsanız, kesinlikle önce kitabı okumanızı tavsiye ederim.

“Bu kitabı sevmeyecek bir kişi dahi düşünmüyorum. Herkes bu kitaba aşık olacak! Ve her yazar bu kitabı kendilerinin yazmış olmasını dileycek.”

Tony Parsons

“Daha ilk sayfalarında tutulacaksınız... Elinizden bırakamayacaksınız.”

Psychologies

“Yıllardır okuduğum en iyi roman. Korkunç derecede ve yüzde yüz dürüst; gerçek hayatı yansıtıyor. Her sayfayı yaşadım.”

Jenny Colgan

“En yakın kitapçıya gidin, Bir Gün romanını alın ve 2010’u edebiyat dünyasında fırtına yaratan bu kitabı okumadan geçirmeyin.”

Daily Record

“Enfes bir aşk hikâyesi.”

Sunday Herald

“Harika, harika bir kitap... Siz okurken eriyip gidiyor.”

The Times

Ege'den Bir Çingene Efsanesi

■ Ebru ÖZKUL

Antik çağlarda Ege kıyılarında, birçok Yunan uygarlığı vardı. Bunlardan biri de İzmir yakınlarında idi. Adına Yaban Gülü Uygarlığı denirdi. Bu uygarlık adını bir Ege efsanesinden almıştı.

Rivayete göre Ege kıyılarında dünya çingenelerinin başı olan, bir büyük çeri yaşardı. Bu çerinin aşiretinde adı dillere destan olan bir kız vardı. Bütün Çingene kızları gibi sıradan bir güzelliği olmasına rağmen, çok güzel sesiyle şarkı söyleyip öyle danslar ederdi ki, ünü bütün dünyaya yayılmıştı.

Yaşlı çeribaşı bu kızın cilve, işve ve danslarına kapıldığından, her akşam sahilde yaz eğlenceleri düzenlerdi. Bu eğlencelerde tahta fiçilarla, at arabaları dolusu şaraplar gelir, dünya çerileri arasından seçilmiş en iyi kemancılar, zurnacılar ve darbukacılar sahilde toplanırdı. Çok geniş dev halkalar oluşturulur, ortada çam odunlarından bir büyük ateş

yakılırdı. Kuzular çevrilir, toprak testilerle şaraplar fiçilerden alınır, herkese dağıtılırdı.

Herkes bir büyük merak içinde çingene kızının çıkmasını, ünlü büyülü danslarını yapmasını beklerdi. Sonunda güzel çingene kızı, saçlarına taktığı yaban gülü, parmaklarında zilleri, uzun eteği ve şuh edasıyla ortaya çıkardı. Bir anda bütün sesler kesilir, saz ekipleri en oynak parçaları çalmaya başlar, Çingene kızı da kıvrak bedeniyle dans ederdi. Hızla döndükçe etekleri bir gül gibi açılır, güzel bacakları ay ışığında, Venüs heykelleri gibi parlardı.

İri kahve gözleri, can yakan endamı, şen şakrak neşeli sesi, zillerinin şıngırtısı bütün sahilde yankılanırken, toprak şarap testileri dolar dolar boşalırdı. Çingene kızının nereden geldiğini, kim olduğunu, hatta adını bile bilen yoktu. Ancak ipek saçlarına taktığı yaban gülü

her zaman yerinde dururdu. Onu ne yatarken, ne dans ederken, ne de bir başka zamanda gülsüz gören olmamıştı. Bu nedenle çingene kızına herkes Yaban Gülüm dediğinden adı Yaban Gülüm olmuştu. Bu da yetmemiş, çerinin adı da Yaban Gülüm Çerisi olarak ünlenmişti.

Anadolu'nun içlerinde, Ege'nin karışı sahillerinde, hatta Arap kıyılarında Yaban Gülüm'ün methini duymayan kalmamıştı. Uzak iklimlerden onu izlemeye gelenler çoğunluktaydı.

Yaşlı çeribaşı sonunda sevdalandığı bu kıvrak çingene kıızıyla hiçbir şeye aldırmadan kırk gün, kırk gece sürecek bir düğünle evlenmeye karar verdi.

Düğünün her gecesi için Ege sahillerinde şölen düzenlendi.

Düğünün son gecesi idi. Eğlencede su gibi şarap aktı. Aşirette Yaban Gülüm'e aşık olanlar, çeribaşını kışkırtıyordu. Herkesin sarhoş olduğu bir anda, kir, pasak ve yama içindeki bir

çingene genci, çeribaşına saldırarak, onu bıçakladı ve öldürdü. Akan kanlara dayanamayan çingene kızı denize doğru yürümeye başladı, herkesin gözü önünde...

Hayret! Çingene kızı suya batmıyor, su yüzeyinde yürüyüp gidiyordu. Yürüdü, yürüdü, uzaklaştı, bir nokta gibi kaldı mavilerde ve kaybolup gitti.

Efsaneye göre Çingene kızı kendisini çok seven çeribaşının üzüntüsünden çirkinleşti o gece...

Sadece her dolunayda eski güzelliği, eski endamı, eski yakıcılığıyla Ege sahillerine çıkar, görünmez sazların eşliğinde çingene danslarını yapar, sonra da geldiği denize yürütür, suların üzerinde, mavilerde kaybolur gider.

Bu yüzdendir ki, Ege sahillerinde yaban gülleri her dolunayda açar, ormanlardan çigan müziği sesleri gelir. Egenin sularında her günbatımındaysa, bir çirkin çingene kızının hayali belirir, bu hayal bulutlara vururdu...

Ankara'da Müzik

KIZIL ORDU KOROSU

Dünya çapında dillere dolanan şarkılarda imzası bulunan Rus Kızıl Ordu Korosu, İstanbul ve Ankara'da vereceği konserlerde sevenleriyle buluşacak. Koro, 13 Haziran'da İstanbul'da yapacağı 2 konserin ardından, 15 Haziran Pazartesi günü hayranlarıyla Congresium'da buluşacak.

Dillere destan sahne performansları ve hemen herkes tarafından sevilen "Katyuşa", "Kalinka", "Kernina" ve "Ave Maria" gibi şarkılarıyla tanınan Rus Kızıl Ordu Korosu dünyanın en büyük ordu korusu olmakla da ünlü.

Büyük küçük herkesin eşlik ettiği şarkılarda imzası bulunan ekip önce kendine has tarzıyla yerel ezgileri yorumlamakla kalmıyor; yanı sıra da Rus halk şarkılarından, opera ariyalarından, pop ve rock müzik şarkılarına kadar uzanan geniş bir yelpazede şarkıları seslendiriyor. Koro, programında ayrıca sürpriz Türkçe parçalara da yer vermesi bekleniyor.

1928 yılında özellikle savaş koşullarında askerlere ve halka moral vermek amacıyla gösterilerine başlayan Kızıl Ordu Korosu, değişik birliklerden gelen, farklı rütbelerde subay ve askerlerin görev aldığı; solistler, koro elemanları, orkestra ve dans gruplarından oluşuyor. Koronun çalıştığı ünlü müzisyenler arasında David Foster, Roger Waters, Jean-Jacques Goldman ve Steve Barakatt gibi birçok popüler sanatçı ve yapımcı yer alıyor.

■ Ali Mert CESUR
Atılım Haber Gönüllüsü

Ankara'da Bir İlk: LE TRIO JOUBRAN

Dünya müziği sevenlerin ilgi ve beğeniyle takip ettiği grupların başında gelen Le Trio Joubran, 27 Mayıs'ta Ankara'da ilk kez sahne alıyor. Filistin'den üç kardeşin oluşturduğu grup tüm dünyada büyük saygı ve beğeniyle izleniyor.

Samir, Wissam, Adnan Joubran kardeşlerin udlarda, Youssef Hbeisch'in de perküsyonlarda yer alıyor. Le Trio Joubran, dört nesildir devam eden "udi" geleneğine sahip bir aileden gelen kardeşler grubu olarak, ut enstrümanını adeta bir duygu, bir yetenek ve hayat haline getirdi. Repertuarlarını Filistin kültüründe önemli bir yere sahip olan udun birikimiyle oluşturan grubun hikayesi; ilk solo albümler Taqaseem and Sou'fahm'i çıkartan büyük ağabey Samir ile başladı. Üçüncü albüm "Tamaas" için grubun yaylı enstrümanlarını yapan Wissam, Samir'in macerasına katıldı. İki yıl sonra Adnan'ın kardeşlerine katılması ve Randana'nın ortaya çıkmasıyla bugün bilinen trio oluşmuş oldu. Trio'nun macerası sürerken kardeşler dünyaca tanınmaya ve dünya müzik grupları arasında etkileyici bir yer elde etmeyi başardı. Perküsyon ustası Youssef Hbeisch'in de katılmasıyla grup, Filistin'in zengin kültürünün ve inanılmaz müzikal macerasının temsilcisi oldu.

Gittikleri her yerde "yok satan" grubun konser verdiği önemli merkezler arasında Carnegie Hall, Paleo Festival (CH), WOMAD, Dubai Uluslararası Film Festivali, Holland Festival, Théâtre de la Ville, Bahrain Manama Cultural Hall bulunuyor. Film müzikleri de besteleyen Le Trio Joubran, 2009 yılındaki Dubai Festivali'nde en iyi beste dalında ödül kazandı. Karim Dridi'nin oyunculuklarını Marion Cotillard ve Guillaume Canet'in gerçekleştirdiği Dernier Vol adlı filmin müzikleri de gruba ait.

NE OKUYALIM?

■ Ali Mert CESUR

Bir Sabah Uyandı- ğında Yoktum

Pahalı bir ev, seçkin bir iş, iyi bir maaş ve tüm bunlara sahip başarılı bir profesyonel... Bir sabah uyandığında hiç var olmamışçasına kaybolduğunu fark ederse ne olur?

İşıl Kocaoglan'ın ilk romanı, tuhaf bir kurgu ile varoluşa ve sahiciliğe dair ters yüz edici bir serüvenin kapılarını aralıyor.

Pahalı bir evde yaşayan, büyük bir

şirkette çalışan, özgüveni yüksek, hırslı ve parlak bir adam, bir sabah uyanıyor ve hiç var olmamışçasına kaybolduğunu fark ediyor. Çoğu kişinin imrenerek bakacağı bir yaşantısı olan bu genç adam birdenbire bir yokadama dönüşüyor. Tıpkı masallardaki gibi: "Bir varmış, bir yokmuş..."

NE İZLEYELİM?

■ Ali Mert CESUR

Her Şeyin Teorisi

Film, modern bilim ve teknoloji tarihini değiştiren İngiliz fizikçi ve teorisyen Stephen Hawking'in hayatını ve karısı Jane Hawking ile olan ilişkisini, üniversite döneminden itibaren ele alıyor. Stephen Hawking Cambridge Üniversitesi'nin dehasıyla dikkat çeken bir öğrencisiyken 1965 ve 1991 yılları arasında evli kalacağı

Jane Wilde ile tanışır. İkinin mutlu birlikteliği, Hawking'e henüz 21 yaşındayken teşhisi konulan hastalıkla başka bir boyut kazanır. Tüm olasılıklara meydan okuyan çift evlenip çocuk sahibi olurlar. Yıllar Hawking'in hastalığını daha da şiddetlendirir ve sonunda ilişkilerinin sınırlarını zorlayan bir noktaya sürükler.

Filmin yönetmen koltuğunda Oscar ödüllü yönetmen James Marsh bulunurken başrolleri Eddie Redmayne, Felicity Jones ve Emily Watson paylaşıyor.

NE DİNLEYELİM?

■ Ali Mert CESUR

KUAN

"Kök" ismiyle başlayan bir oluşum olarak yola çıkan Barkın Çoruh ile Demircan Demir'in 2011 yılında başlattığı bir "gönül meselesidir" aslında. Başlangıçta doğaçlama müzikler, çeşitli Anadolu türkülleri ve deyişlerini yorumlayan ikili, Demircan Demir'in bestelerini icra etmek için Kuan adıyla bizlere merhaba diyor.

Albümde, zaman zaman Tahir Ayne (akustik gitar, perdesiz gitar, setar, vokal), Çağrı Akoğlu (bendir, udu drum, didgerido) ve Selda Özdemir (keman, vokal) de yer alıyor.

"Kök; bize çaldığımız müzikteki derin arayışı ve kaynağa olan özlemi ifade etmektedir" diyen grup üyeleri, aynı hissi, müziklerini dinletirken size de yaşıyor.

Eski Bir Başkent: Krakow

■ Miray Nur ÇOŞKUN
Atılım Haber Gönüllüsü

Yurtdışında okuduğum dönemde, yakın arkadaşım ile beraber, birkaç günlüğüne Krakow'a gidelim dedik. İyi ki demişiz! Bu şehir bizi kendine hayran bıraktı. Krakow Polonya'nın eski başkentidir. Savaş yıllarında zarar görse de şehir meydanı, tarihi sokakları, Yahudi mahallesi ve Wavel Kalesi ile eski kimliğini günümüze başarıyla taşımayı başarmış bir şehir.

Gezilecek ilk yer Wavel Kalesi. Kaleyi büyüklüğünden dolayı şehrin her yerinden görmek mümkün. İlk bakışta burası size ejderha kalesi gibi gelebilir -kim bilir belki de yanılmıyoruzdur. Buraya mümkünse sabahın erken saatlerinde gidilmelidir çünkü bilet sayısı sınırlı maalesef. Eğer öğle saatlerinde giderse- nize bir ya da iki müzeyi kaçırma ihtimali olabilir. Burada "Devlet odaları", "Kraliyete ait odalar" ve "Kraliyet hazinesi ve savaş malzemeleri" görülmesi gereken asıl yerler. Biletleri alıp kale kapısından içeri girince, hemen solda Wavel Katedrali bulunuyor. Bin yıllık bir geçmişi olan, muhteşem işlemeleri ve özellikle kırmızı mermerleri ile şehrin görkemli mekanlarında biri. Tabii ki, bu katedrale girmeden önce, hemen karşı taraftaki bilet gişesinden, Sigismund Çanı için bilet almayı unutmayın. Wavel Katedralinin Sigismund kulesindeki 1500 kiloluk devasa Sigismund çanını görmek için, dar tahta merdivenlerden tırmanmak gerekiyor. Krakow gezisinin "sine-qua-non" duraklarından bir tanesi kuşkusuz. Wavel Kalesinin üzerinden sabahın erken saatlerinde harika Wisla nehri kareleri çekilebileceğini hatırlatmakta fayda var. Kale'nin size sunacakları bu saydıklarım ile sınırlı değil elbette. Efsanelerle ilgilenenler için Ejderha Mağarası ile Rönesans harikası olan Sigismund Şapel de

mutlaka görülmesi gereken yerlerden. Bu kalenin hakkını verecek şekilde gezmek için, en az 5-6 saate ihtiyaç var.

Şehrin en önemli ikinci durağı şehir meydanı (Rynek Glowny). Burası Avrupa'nın en büyük şehir meydanlarından biri. Meydana köşelerden bakıldığında zaman büyüklüğünün farkına daha iyi varıyorsunuz. Meydanın ortasında dünyanın en eski süpermarketlerinden biri bulunuyor; Krakow Sukiennice. On altıncı yüzyıldan itibaren konfeksiyon ürünlerinin alım satımına ev sahipliği yapmış bir yer. Şimdilerde ise amber taşları, geleneksel kıyafetler vb. ürünlerle turist avı merkezine dönüşümünü tamamlamış. Amber taşının çok çeşitli yüzük, kolye vs modelleri olduğunu ve Türkiye şartlarına göre bile ucuz ürünler sunduğunu söylemek gerekiyor. Bu arada mutlaka pazarlık yapmakta fayda var. Kendi deneyimimden 1/3'lük bir indirimden bahsedebilirim, ama pazarlık

kabiliyetimin oldukça üst düzeyde olduğunu da dostlarım iyi bilir.

Rynek Glowny Meydanı'nda bulunan Virgin Mary Bazilikası Krakow şehrinin en önemli figürlerinden. Ayrıca Town Hall Tower da meydanın diğer bir görsel parçası.

Market Square'nin etrafında İtalyan restoranlarının epey ağırlıkta olduğunu ve şehirde 30'un üzerinde kebabçı olduğunu belirtmekte yarar var. Ancak bu kebabçıların Türk olmadığını da hemen söylemeliyim.

Krakow denince hala aklıma ilk gelen şey, özel atıştırmalıkları olan "Zapiekanka"lar. Kesinlikle denemenizi tavsiye ederim; hatta tadı hala damağımda diyebilirim. Kızarmış büyük ekmek üzerine özellikle alt tabanı kaşar ve mantardan oluşan, sonraki malzeme-

leri kendinizin seçebileceği mükemmel bir atıştırma seçeneği. Diğer taraftan Polonya mutfağı Orta Avrupa mutfağından pek de farklı sayılmaz.

Kazmierz Yahudi Bölgesi'ne gelince... Eski evler, haftasonu küçük mahalle pazarı, 7 adet Sinagog, mezarlık ve müzeleri ile çok farklı bir deneyim... Özellikle fotoğrafçılar için ilgi çekici bir bölge. Bu mahalleyi turlamak, geleneksel bir yemek ve müze gezisi ile 3-4 saat alacaktır.

Ve Auschwitz Toplama Kampı... 1941-1945 yılları arasında, bir milyon civarında insanın hayatına mal olmuş bir yer. Krakow'un merkezine 70 km uzaklıkta. Birinci önemli husus, ziyaret edilecek yer bir turistik mekan değildir. Polonyalıların genellikle gitmemeye özen gösterdiği bir yer; acı anıların etkisi bir önceki kuşakta çok daha derin. İkinci önemli husus, mutlaka bir tur ile gidin. Rehberler eşliğinde, İngilizce ya da başka dillerde (Türkçe yok tabii ki) turunuzu yapabilirsiniz. 4-5 Saatinizi alacak bu gezinin içinizi oldukça acıtacağını garanti edebilirim.

Tuz Madeni... Wieliczka Salt Mine... Bence bu maden gezisi, hayatınızda daha önce yaşamadığınız unutulmaz deneyimlerden biri olacak. Bölgede tuz işi 6000 yıl öncesine kadar uzanırken, madencilik 1200'lü yıllarda başlamış. Madenin toplam uzunluğu 250 km olup, yalnızca 3 km civarındaki bir mesafe turizme açık durumda. Madenin içinde 50 kat merdiven inip, tamamen tuzdan yapılmış yollarda, galerilerden, eski zaman kullanılan araçların olduğu odalardan, küçük göletlerden ve şapellerden geçeceksiniz.

Birkaç günlüğüne Krakow'a yapacağınız bir yolculuk sizin için güzel bir seçenek olabilir. Hem turistik ve tarihi gezi yapabilirsiniz hem de güzel cafelerde dinlenerek tatilin keyfini çıkarabilirsiniz.

5 FAKÜLTE

120 LABORATUVAR

40 BÖLÜM

25 YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

2 YÜKSEKOKUL

%93 İSTİHDAM

5 DOKTORA PROGRAMI

9000 MEZUN

8000 ÖĞRENCİ

ATILIM ÜNİVERSİTESİ

Gökyüzünün Denizlerdeki Temsilcisi: Denizyıldızı

■ Ebru ÖZKUL

Denizyıldızı, hayvanlar aleminin derisi dikenliler şubesine bağlı Asteroidea sınıfından olan deniz omurgasızlarına verilen ortak ad. Balıklarla az da olsa benzerlik gösterdiğinden, nadiren yıldız balığı olarak da adlandırılır.

Karaya vurmuş bir denizyıldızına daha ilk bakışta, bu ilginç hayvanın adının nereden kaynaklandığı hemen anlaşılır. Denizyıldızının görünümü, ortadaki bir diskin çevresinden ışınsal olarak uzanan kollarıyla gerçekten bir yıldız motifini andırır. Aslında bazı türlerinde kol sayısı değişirse de tipik bir denizyıldızının beş tane kolu bulunur. Kolların ve ortadaki gövde diskinin üzeri genellikle kemiksi levhalarla, kısa dikenlerle ve küçük kıskacımsı organlarla kaplı. İçi oyuk olan kolların alt yüzeyinde de bir oluk boyunca sıralanmış çok sayıda, kısa ve ucu kapalı borucuk bulunur. Bunlar denizyıldızının hem yer değiştirmesini, hem de avlanmasını sağlayan "tüp ayak"larıdır aslında.

Tüp ayakların hepsi gövdenin içini ağ gibi saran bir boru şebekesiyle bağlantılı. Gövde diskinin üst yüzeyindeki küçük bir delikten içeriye çekilen su önce bu boruları, sonra tüp ayakları doldurarak ayakların gerilip dışarıya doğru uzamasını sağlar. Tüp ayaklar içeriye çekildiği zaman da su girdiği yoldan dışarı atılır. Bazı denizyıldızlarının tüp ayaklarının ucunda sert yüzeylere sıkıca tutunabilen birer vantuz bulunur.

Denizyıldızının mercan polipleri, derisidikenlilerin öbür üyeleri ile midye, istiridye gibi yumuşakçalarla beslenir. Denizyıldızı bir midye ya da istiridye bulduğunda önce kollarıyla hayvanın çevresini sarar; ardından kabuğun iki yarısını birbirinden ayırmak için tüp ayaklarıyla sıkıca tutunarak çekmeye başlar. Yumuşakçanın kabuklarını birbirine bağlayan kaslar çok güçlüdür; ama saatlerce aynı kuvvetle çeken denizyıldızına uzun süre direnemez ve sonunda kabuk açılır. Denizyıldızı kabuğun içindeki bu yumuşak hayvanı yemek için midesini ağzından dışarı çıkarır ve avının üstünü mide-siyle örtterek sindirene kadar öylece kalır. Derisidikenlilerin hemen hepsinde olduğu gibi hayvanın ağzı gövdenin alt yüzünde, boşaltım deliği ise üstte yer alır.

Denizyıldızlarının yaklaşık 1800 farklı türü bulunur. Genellikle canlı renklerle bezenmiş olan bu türlerin çoğu Büyük Okyanus'un kuzeyinde, bazıları da 6000 metreye varan derinliklerdeki deniz tabanında çamura gömülü olarak yaşar.

Denizyıldızlarının gövde disklerinin büyüklüğü, kollarının sayısı ve uzunluğu türden türe değişir. Kolların iki ucu arasındaki uzaklık genellikle 20 cm kadardır; ama kol açıklığı 1 santimetreyi ancak bulan ya da 60 santimetreyi geçen türlere de rastlanır. Orta Amerika'nın batı kıyılarında yaşayan kısa kollu, geniş gövdeli denizyıldızlarında ise kol sayısı 50'yi bularak rekor düzeye ulaşır. Denizyıldızlarında kopan bir kol yeniden uzar, hatta bazı türlerde kopmuş küçük bir kol parçasından yeni bir birey gelişebilir.

En ilginç türlerden biri de ılık denizlerde yaşayan ve mercan polipleriyle beslenen dikentaçlı denizyıldızıdır (Acanthaster planci). Kol sayısı 12 ile 19 arasında değişen, kol açıklığı ise 60 santimetreyi bulan bu denizyıldızının, battığında acı veren dikenleri sümüksü bir maddeyle kaplıdır. Bu denizyıldızı ilk kez 1960'larda aşırı sayıda çoğalarak Avustralya'nın Büyük Set Resifleri'ndeki mercan kayalıklarına zarar vermeye başladığı zaman dikkatleri üstüne çekti. O yıllarda bu hayvanlar o kadar çoğaldılar ki bazen metre kareye 15 denizyıldızı düşüyordu. Mercan kayalıkları için tehlike yaratan bu çoğalmayı engellemek üzere pek çok denizyıldızı öldürüldü. Ama sonradan bu nüfus patlamalarının yaklaşık 70 yılda bir gerçekleştiği ve bir süre sonra çoğalmanın normal düzeye indiği anlaşıldı. Üstelik diken taçlı denizyıldızı da ürkütücü görünümüne karşılık bazı deniz hayvanlarına yem olduğu için, bu saldırganlar denizyıldızının aşırı çoğalmasını engelleyerek doğal dengenin yeniden kurulmasına yardımcı olur.

Doğamızı Paylaştığımız Bazı Canlıların Şu Özelliklerini Biliyor Musunuz?

■ Miray Nur ÇOŞKUN
Atılım Haber Gönüllüsü

- Bir karınca kendi ağırlığının 50 katı ağırlığı kaldırabilir.
- Arılar yarım kilo bal yapabilmek için, iki milyondan fazla çiçekten bitki özünü toplamak zorunda.
- Hamamböcekleri yaklaşık olarak 250 milyon yıldır yaşadıkları halde hiçbir değişime uğramamıştır.
- Bir mayıs sineğinin ömrü sadece birkaç saattir.
- Kangurular geri geri yürüyemezler.
- Penguenler, enerji tasarrufu yapmak için sarkaç hareketiyle yürür.
- Dünyada insan başına düşen karınca sayısı 1 milyondur.
- Filler, zıplamayan tek memelidir.
- Bir inek, hayatı boyunca yaklaşık 200 bin bardak süt üretir.
- Erkek penguenler kuluçkaya yattığı 4 ay boyunca, hiçbir şey yemez.
- Dünyada yaşayan yaklaşık 1 milyon böcek türü var, her yıl aşağı yukarı 8 bin yeni tür keşfediliyor.
- Bir pire, kendi büyüklüğünün 150 kat yüksekliğine zıplayabilir. Bu oranı tutturmak için insanın yaklaşık 30 metre zıplaması gerekir.
- 10 gramlık bir sümüklü böcek, 1 kilogramlık yükü çekebilir.
- Fare, bir deveden bile daha uzun süre susuz kalabilir.
- Son 4 bin yılda herhangi bir yeni hayvan evcilleştirilmedi.
- Dişi morina balığı yılda yaklaşık 4 milyon adet yumurtlar.
- Göç eden kuşlar V biçiminde sıralanarak uçar çünkü bu sayede harcadıkları enerjiden yüzde 23 tasarruf sağlar.

Geleceğe Atılım

Atılım Üniversitesi Maliye Bölümüne Öğrenci Alıyor

İleri düzeyde maliye teorisi, mali hukuk, mali iktisat, bütçe ve mali planlama bilgilerine hakim akademik kadrosu ile disiplinler arası etkileşimi temel alarak çok yönlü eğitim sunan bir maliye bölümünde eğitim almak ister misin?

Atılım Üniversitesi Maliye Bölümü bu imkanı sunuyor. Burada alacağın eğitimle, gelecekte karşılaşılabileceğin mesleki problemleri farklı disiplinlerden edineceğin bilgilerle çözebilme yetisi kazanacak, çok yönlü bir uzman olarak mezun olup mesleki hayatına bir adım önde başlayacaksın.

ATILIM ÜNİVERSİTESİ

ANIMSATIYORUZ

Güneş EVİTAN

ISINAN İKLİM SİSTEMİ İÇİN KANITLAR ARTIK ÇOK NET

Uydular ve öteki teknolojik gelişmeler, küresel ölçekte gezegenimiz ve iklimi hakkında pek çok farklı bilginin biriktirilmesiyle bilim insanlarının büyük remi görmesini sağladı. Yıllar boyunca birikmiş iklim verilerinin incelemesi, iklim değişikliğinin sinyallerini açığa çıkarıyor. Çoğunluğunu insan kaynaklı etkinliklerin oluşturduğu mevcut küresel ısınma eğilimi özellikle önem taşıyor çünkü son 1300 yılda görülmemiş bir hızda ilerliyor.

Üstteki grafik, buz çekirdeklerinden ve daha yeni doğrudan ölçümlerde bulunan atmosferik örneklerin karşılaştırılmasına dayanıyor. Grafik, Sanayi Devrimi'nden bu yana atmosferdeki karbon dioksitin arttığını kanıtlıyor.

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli hızlı iklim değişikliği için ikna edici kanıtları şöyle sıralıyor:

YÜKSELEN DENİZ SEVİYESİ

Son yüzyılda, küresel deniz seviyesi yaklaşık 17 cm yükseldi. Son on yılın oranı, neredeyse geçen yüzyılın iki katı.

YÜKSELEN KÜRESEL SICAKLIK

Üç büyük küresel yüzey sıcaklığı rekonstrüksiyonları Dünyanın 1880'den beri ısındığını gösteriyor. Isınmanın çoğu 1970'lerden beri oluştu. 1981'den başlayarak 20 en sıcak yıl görüldü. Son 12 yılın 10 yılı, en sıcak yaşandı. 2000' li yıllar, Güneş çıktılarının en düşük olduğu 2007 – 2009 arasında bile yüzey sıcaklıklarının arttığına tanıklık etti.

ISINAN OKYANUSLAR

1969'dan beri -17,6 °C ısınma gösteren yediyüz metre derinlikteki okyanus suyuyla okyanuslar, bu ısınmanın çoğunu soğurdu.

KÜÇÜLEN BUZ KATMANLARI

Grönland ve Antarktika buz tabakaları kitlesel olarak azaldı.. NASA'nın GRACE uydusundan alınan veriler Antraktika'nın 2002 – 2005 arasında yılda 150 kilometreküp; Grönland'da da 2002 – 2006 arasında yılda 150-250 kilometreküp buz kaybettiğini gösterdi.

KÜÇÜLEN KUZAY BUZ DENİZİ BUZULU

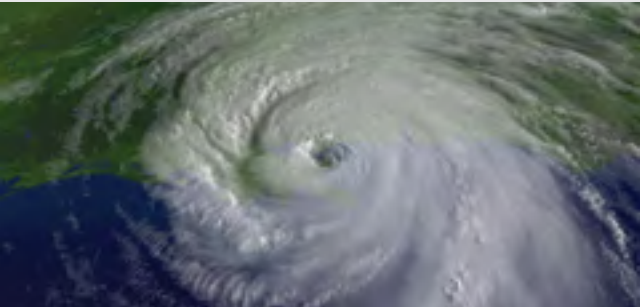
Kuzey Buz Denizi buzulunun hem kalınlığı hem de genişliği son birkaç 10 yılda hızla küçüldü.

BUZULLARIN ERİMESİ

Buzullar, başta Alp'ler, Himalayalar, Rocky ve And dağları olmak üzere Alaska'dan Afrika'ya tüm dünyada eriyor.

AŞIRI OLAYLAR

ABD'de, 1950'den beri, düşük sıcaklığa bağlı olayların sayısı azalırken yüksek sıcaklığa bağlı olayların sayısı artış gösteriyor. Ayrıca, başta ABD olmak üzere pek çok yer, artan şiddetli yağış olaylarına da maruz kalıyor.

OKYANUS ASİTLEŞMESİ

Sanayi Devrimi'nin başlangıcından beri yüzey okyanus sularının asitliği yaklaşık yüzde 30 oranında artış gösterdi. Bu artış, insanların atmosfere (dolaylı olarak da soğurmak yoluyla okyanuslara) daha fazla karbon salmasının bir sonucudur. Okyanusların üst tabakaları tarafından soğrulan karbon dioksit miktarı yaklaşık olarak, yılda 2 milyar ton artıyor.

AZALAN KAR ÖRTÜSÜ

Uydu gözlemleri, Kuzey Yarımküre'deki ilkbahar kar örtüsü miktarının son 50 yıl boyunca azaldığını ve karların erken eridiğini ortaya çıkardı.

ATILIM HABER

Sahibi: Rektör Prof. Dr. Abdurrahim ÖZGENOĞLU

Yazı İşleri Müdürü: Doç. Dr. Poyraz GÜRSÖN
Yayın Koordinatörü: Serpil YILDIZ

Editör: Güneş EVİTAN
Editör Yardımcısı: Ebru ÖZKUL

Ali Mert Cesur - Ebru Özkul - Hasan Kılıç - Güneş Evitan - Miray Nur Coşkun

Telefon: 0312 586 86 23
e-posta: haber@atilim.edu.tr

Tasarım: Remark İletişim Hizmetleri
Remark İletişim ve Tanıtım Hizmetleri Ajansı tarafından 3500 adet basılmıştır.

Yıl: 7 Sayı: 50-51 (Mart - Nisan)
Basım Tarihi: 1 Nisan 2015